

tnina plačana v gotovini

Bogoljub

Marec 1938

Poplača zvestobo!

Davno že ste spoznali njegovo vrednost — Schichtovo terpentinovo milo je nenadomestljivo.

Torej: Pazite prav posebno na izvirni ovoj in na varnostno znamko „JELEN“. Potem se Vam ni bati ponarejenih mil.

SCHICHT^{OVO}
TERPENTINOVO MILO

.. ampak
poprej za
namakanje:
Ženska
hvala!

PRILJUBLJENI JUGOSLOVANSKI IZDELEK!

ST 72-33

P * O * M * A * R * I * J * I * K * I * E * Z * V * S * V

MAREC

XXXVI. LETNIK

1938

Ali moreta komunizem in krščanstvo sodelovati?

Dne 15. decembra minulega leta je izgovoril sv. oče Pij XI. v pomenku s pariškimi kardinalom Verdierjem o komunizmu besede, ki so jih nekateri napačno razumeli. Dejal je preprosto povedano takole: Kot učenik sem marksizem in komunizem obsodil in pokazal, kako nasprotuje krščanskemu nauku. Toda nisem samo učenik, temveč tudi oče. Ko sem kot učenik zavrnil zmoto, me neizmerna dolžnost ljubezni priganja, da se kot oče sklonim k nesrečnikom, ki se motijo. Katoličan mora povedati resnico, a dati mora tudi ljubezen v bratskem zanosu in ponuditi roko vsem, ki so pokriti z ranami.

Pariški kardinal je pripovedoval, da ni doživel lepše ure, kot je bila ta, v kateri mu je sv. oče govoril o dolžnosti katoliške ljubezni. Dejal je, da mora zapoved ljubezni bolj kakor kateri drugi dobi vtisniti svoj obraz času, v katerem zdaj živimo. Tako bo resnica prav gotovo zmagala.

V kakšnem razmerju naj bosta resnica in ljubezen, je lepo razložil prejšnji lurški škof, sedanjí lionski kardinal Gerlier: Komunistom, ki nam ponujajo roko za skupno delo, odgovarjamo: »Mi ne bomo z nobeno besedo in nobeno kretnjo kopali jarka med vami in nami. Ljubezen do vseh! A to ljubezen pokažimo najprej s tem, da se trdno držimo resnice. Zakaj resnica je po papeževih besedah prva in najbolj potrebna izmed vseh ljubezni. Kakšno ljubezen bi imeli, če bi brate tako slepo ljubili, da bi molčali k njih zmoti in bi jih tako še globlje pahili v prepad zmot, zaradi katerih so izgubili zmisel za svojo pravo vrednost.

Bodimo pravi kristjani! Poveljujmo svojo vero ne samo z ustnicami, ampak še vse bolj s svojim življenjem. Bodimo pri

tistih, ki krščansko ljubezen žive, tako da s svojim res krščanskim življenjem porirajo pregraje, zasipajo jarke in odpravljajo predsodke. Njih luč sije tako močno, da vabi vse, ki so zašli.«

V pridigi pri božičnih večernicah je škof Fillon zgovorno pokazal, zakaj pravo sodelovanje in zveza s komunizmom ni mogoča in je to pojasnil tudi z zgledi.

Komunizem je prav tako kakor hitlerizem totalitaren, to se pravi: nedeljivo celoten. Nemogoče je, da bi bili mi komunisti le, kolikor bi hoteli pomagati delavstvu; komunizem zahteva brezpogojno, da sprejmemo tudi njegovo modroslovje, njegovo vero; zakaj komunizem hoče preurediti celo življenje, materialno, umsko in нравno; zato smo dejali, da je nedeljivo celoten, totalitaren. A prva resnica komunistične vere je: Ni drugega Boga kakor snov, materija; materializem.

Rekel bi kdo: Saj v vsakdanjem, praktičnem življenju lahko pozabimo na take nauke; glavno je, da z vsemi močmi delamo. A dušo, obraz vsakemu delovanju daje vedno neka misel, prepričanje, pogled na svet. Ta pa je pri komunizmu čisto nasproten krščanskemu!

Prerok pravi: Povedal ti bom, o človek, kaj je dobro. Marks, oče komunizma, bi na to vprašanje odgovoril: Edino dobro, o človek, je to, da telesno delaš in tehnično proizvajaš, razumsko in duhovno delo je postranskega pomena.

Katoličan pa mora reči: Glavno delo je to, da skušam postati podoben Bogu, zakaj moja duša, ki je več kakor telo, je narajena po božji podobi. Kako naj se torej komunizem in krščanstvo zedinita?

Za komunista je delo vir materialne moči in gospostva, za kristjana pa ima delo v prvi vrsti duhoven obraz, kdor dela, daje svoji duši določnejši, lepši, popolnejši obraz; z delom kristjan pospeša svojega božjega brata Jezusa, delavca, in tako posvečuje in odrešuje.

Danes vse kliče: Mir, mir, mir! A to ni dosti! Najprej moramo vedeti, za kakšen mir je treba delati in kakšen red zemeljskega življenja graditi. Katoličan vidi tak red in mir v tem, da morejo narodi v pravičnosti in prijateljstvu uresničiti to, za kar jih je Bog poklical; tako drug drugemu pomagajo, da se večja število res človeških in duhovnih vrednot na vsem svetu. Komunizem pa res tudi pravi: mir; a njegov mir naj bi se kupil za ceno vesoljne svetovne revolucije in vojske za žive in mrtve!

Nova ureditev človeške družbe! Zopet gresta komunist in kristjan narazen. Komunist neizprosno zahteva: Proč z zasebno lastnino proizvajalnih reči. Kristjan pa ve, da je otroško lahko prenesti premoženjske listine od zasebnikov na strokovno ali državno organizacijo. Ve pa tudi, da s tem trpečemu človeštvu še ni prišla rešitev, ker še ni zadostnega jamstva, da se bo skupno premoženje upravljal kot skupno, to je nesebično in pravično.

Pravica ne bo prej prišla do besede, dokler ne bo lastnina služila namenom, za katere jo je Bog ljudem izročil. Ljudje so iz božjega daru naredili sebičen, egoističen privilegij. Postaviti premoženje v svobodno službo človeški družbi pa ni otroško lahko, ker je treba prej spremeniti človeško srce.

Komunist pripravlja prevrat, ker misli, da bo pravici pripomogel do zmage, če spremeni stvari in svet. Podoben je otroku, ki se je udaril ob mizni vogel, pa se huduje nad mizo in jo natepe, a buška zaradi tega še ni splahnila. Po komunističnem receptu bi se bila morala sv. Peter in Pavel zjariti nad rimskim cesarstvom in pridigati kristjanom: Prva reč, ki je potrebna, je to, da poderemo cesarski prestol. Sužnji vsega cesarstva združite se! Namesto take revolucije sta pa oznanjala revolucijo duš, da bi spremenila vesti in srca. Gospodarjem in sužnjem sta dopovedovala: »Vsi ste eno v Kristusu Jezusu!«

Skleniti zvezo s komunizmom in korakati z njim ramo ob rami katoličanom ni mogoče, pač pa mora hrepeneti krščanska ljubezen, da se sreča s tistimi, ki se motijo,

na cestnih križiščih človeške bede, in pomagati, kjerkoli se da pomagati.

Ko sem razmišljal o teh stvareh, sem se spomnil, kaj je napisal o Leninovi vestnosti in poštenosti Poljak Osendovski v romanu »Lenin«. Lenin je bil med svetovno vojno večkrat v Ženevi. Ker je z vso silo napadal socialiste, med njimi tudi Plehanova, so ga pozvali pred strankino sodišče. Nato pripoveduje Osendovski takole:

Na vprašanje, zakaj je obrekoval stranko, se je smehljaj in odgovoril:

»Rabil sem popolnoma zavestno take izraze.«

»To je vendar sramotno obrekovanje!« so vzkliknili sodniki in se dvignili s sedežev.

Lenin je malomarno pogledal po zbranih, zmignil z ramami in rekel z mirnim glasom:

»Če hočemo nasprotnika poraziti, je treba rabiti take izraze, ki lahko zbude pri množici najhujše sumnje. Prav zato sem tako ravnal.«

»In kje so vaša nra vstvena načela?« je ogorčen vprašal eden izmed sodnikov.

»Kdo vam je, tovariš, natvezel take čenče, da imam jaz načela in da se klanjam nra vnosti?« je odgovoril Lenin.

»So moralna, neizpremenljiva načela poštenosti,« je spregovoril sodnik.

Lenin ga je nestrpno prekinil:

»Tovariš, ne tratite časa in besed! V mojem slovarju takih besed ni. Moje načelo je: revolucija; moja nra vnost: revolucija! To je vse! Da se posreči revolucija, so dovoljena vsa pota in sredstva.«

»Tudi ponarejanje denarja (kar je storil Lenin v Monakovem) ali 'posojila' od orožništva?« je zaklical iz občinstva neki mladič in se potolkel na prsi.

Lenin se je zažgonetno nasmejaj.

Ali kakor pravi Osendovski na drugem mestu o Leninu:

»Pred seboj je imel boj in moral je zmagati, naj velja, kar hoče.

Ničesar ni bilo, kar bi ga moglo zadržati. Zločin, nepoštenost, prevara, izdaja — vse to ga ni vznemirjalo, vse to ni imelo odmeva v njegovi duši. Vse to so mu bili le pripomočki, orodje, kamenje za to, da naredi cesto.

Živel in deloval je izven mej nra vnosti.«

Ker se mu je zdel komunistični cilj svet, je bil prepričan, da je sveto vse, kar

vodi k temu cilju, pa naj bo v očeh drugih ljudi sveto in pošteno ali ne...

S temi načeli popolnoma soglašajo tajna navodila, ki so jih dali ruski komunisti svojim poljskim tovarišem: Naj se začasno potuhnejo in oznanjajo prijaznost do vere in cerkve.

Da, prav tega ne smemo nikoli pozabiti, ko mislimo na sodelovanje s komunizmom: Komunizem taji Boga: Prva, da ni Boga. Zato taji tudi nrvnost, poštenost, kakor jo razume kristjan. Če pravi: Prva, da ni Boga, mora reči tudi: Druga, da Bog ne plačuje in ne kaznuje. Zato lahko živiš, kakor hočeš, samo da delaš za komunizem. To je vsa nrvstvenost.

Ali je potem trdna pogodba, zveza, sodelovanje komunizma s krščanstvom sploh

mogoče, ko pa komunistu po njegovi nrvstvenosti ni treba držati besede, ki jo je dal kristajnu, če to ne služi njegovim ciljem!

Zdaj tem bolje razumemo pojasnilo, ki ga je prinesel vaticanski časopis »Osservatore Romano« ob novem letu:

Papeževa beseda o ljubezni velja o sebam, ne pa zmotnim naukom. Ko sveti oče ponuja roko, se to ne pravi, da je pripravljen pogajati se, sporazumeti se in sodelovati z zmotami izgubljene-ga sina. Kakor je papež pripravljen celó življenje dati za katerekoli ljudi, tako ni ničmanj odločen, da brani resnico, »zakaj tu je skrivnost zveličanja«.

Jos. Šimenc.

Skrivnost oznanjenja

*Sumé perutnice —
Skrivnostne Ti klice
pošilja nebo.
Poslušáš Devica,
žarijo Ti lica.
Kaj neki to bo?*

*Ne veš, da prihaja
šumenje iz raja,
da kliče Gospod,
ki Tebe izbral je
in z vsem obsijal je
bogastvom dobrot!*

*Sijajna postava
stoji pred Teboj
in kliče Ti: Zdrava!
Nikar se ne boj.
Glej, v Tebi spočeto
bo Dete presveto!*

*Kot vrtnici mladi
obraz Ti rudi,
in v čisti nasladi
srce Ti kipi!
Vsa duša Ti peva,
radóst razodeva.*

*En sam je vesel
občutek objel
srce, ki želelo
življenje je celo
edino Boga; —
zdaj vsega ima!*

Franjo Neubauer.

Kaj menite

3. Za postni čas.

Ko boste dobili te-le vrstice v roko — že skoro

polnočni zvon z visokih lin krepko zaklenkal bo, potihnil glas bo vijolin, strunar odbrenkal bo.

Začela se bo doba štiridesetdnevnega posta in s postom združenega zatajevanja. Godilo se bo marsikomu tako, kakor je rekel pred leti Vidmarjev Joža: »Najprej post oznanijo, potem ga pa v nič denejo.«

»Ne boš mi dosti zameril, dragi Jože, če ti bom na uho povedal, da postne postave ali ne razumeš, ali je pa ne poslušáš.«

»Razumem jo že. Saj najprej naštejejo vse postne dneve in povedo, kdaj je strogi post, kdaj so samo dnevi zdržanja, potem pa naštejejo celo vrsto polajšav in z njimi je ves post ubit. Ali ni tako?«

»Ne bo čisto po tvojem, Jože. Ampak takole bo: Najprvo se post razglasi in oznani tak, kakršen bi moral v resnici biti. In če se tega posta držiš in tako postiš, kakor se postna zapoved glasi, si kar čisto dober katoliški kristjan in ti glede posta ne more nihče ničesar očitati. Če nisi s katero drugo zapovedjo skregan, upam, da boš imel kar dosti lahko pot v nebesa.«

Jože se je pri tej obljubi sladko nasmehnil.

»Če se pa poslužuješ danih polajšav, kakor so našteje v besedilu postne postave, ti

pa tudi nihče ne more očitati, da si slab katoličan.«

Jože se je še vedno blaženo smejal.

»Oprostite,« je začel dalje, »zadnjič sem pa nekje, ne vem, kje že, bral, da v nekem manjšem mestu vsak petek vabijo goste na telečjo glavo s hrenom, ob sobotah pa da vabijo na ribe. Kaj pa k temu pravite?«

»Vidiš Jože, to je pa tako: Če bi zelo zelo milo sodil, bi rekel, da so nekateri ljudje taki, da za celo roko zagrabijo, če jim ti le prst pokažeš. Ker je sv. Cerkev v svoji dobroti dala nekaj polajšav v postnih zadevah, pa ti ljudje postno polajšavo sami na svojo pest še nadalje polajšujejo. Ali ta razlaga je tako mila, da se bojim, da me bodo na sodni dan zastran nje sami angeli božji za ušesa prijeli. Veliko bolj verjetna je razlaga, da so nekateri ljudje tako neusmiljeno trmastí in . . . vidiš — izraza mi je zmanjkalo — in ne vem, kaj bi še rekel. Taki so, no, da hočejo Cerkvi in njenim zapovedim na vsej črti kljubovati. Če bi me kdo vprašal, ali to delajo iz otročarije — kljubujejo namreč najrajši otroci — ali to delajo iz hudobije, bi se jaz odločil za zadnje. To še posebno zastran tega, ker ob sobotah znajo dobiti ribje meso, ob petkih pa ne. Če pa delajo to iz otročarije, potem pa moram reči, kakor nam je svojčas na gimnaziji govoril naš profesor grščine: »Vi, to je pregrešna otročarija!« To je moje mnenje, pa ne samo moje, ampak mnenje vsakega pametnega človeka.«

Onega dne je pa priropotala, ne vem že po kakšnih opravkih, Maslova mama do svojega duhovnega pastirja. Do korenine pravoverna žena. Nič slabega ji človek ne more očitati. Ali iz same zgovornosti, ali morda tudi zato, da bi se malo pohvalila, je začela pripovedovati, kako se bodo pri Maslovih postili. Skozi vse postne dni da ne bodo pokusili mesa in da ne bodo belili s špehom, ampak dosledno samo z maslom.

»Ne vem, ali je sedaj drugačen Bog, kakor je bil včasih,« je nekam zasmehljivo pristavila nazadnje k svoji pohvali.

»Nak, mati, tisto pa ne! Bog je nesprenmenljiv, je vedno eden in isti.«

»Zakaj so pa potem zapovedi vedno drugačne!«

»Katere?«

»I no! Kaj se boste delali nevedne! Saj ste sami brali v nedeljo postno zapoved. Ali ni zdaj vsa drugačna kakor je bila včasih?«

Ponosno je pogledala svojega duhovnega gospoda, češ: »Ali sem te?«

»Mati, poslušajte me! Postna zapoved ni božja, ampak cerkvena. Če je sv. Cerkev to zapoved dala, jo tudi sme po svoje razlagati ali pa v njeni strogosti malo ali pa tudi zelo omiliti. To pravico sv. Cerkev ima. Karkoli

boš zavezal na zemlji, bo zavezano tudi v nebesih,« je govoril Kristus sv. Petru. Postno zapoved je dala sv. Cerkev, zato jo sme sv. Cerkev, ki ima vso oblast od Jezusa, tudi polajšati. Tudi če bi jo popolnoma odpravila, bi to storila z vso pravico. Kdor postavo da, jo sme tudi odstraniti.«

Maslova mati je odšla domov. Pa malo nejevoljna je bila videti. Sama s seboj je godrnjala, da ona že ve, kaj dela in da nje ne bo nihče učil. Veste, je že tako, da napačna svetost in napačna gorečnost zna biti tudi prevzetna.

Torkarjev Miha pa hodi v tovarno. Tovarna je pa kraj, kjer veliko novega naredo, pa se tam tudi veliko novega izve. Dobrega in slabega — in če ne vse ravno v tovarni, pa vsaj na poti v tovarno. Naj bo že tu ali tam, nekje so mu natvezli in Miha je pograbil za to besedo, kakor lačen pes za kost, da jo gloda in gloda, čeprav ni nič od nje dobiti. Tako je tudi Miha tam nekje pobral besedo in se z njo bahal: »Saj je meso v petek ravno tako dobro, zakaj bi ga pa ne jedel!«

Miha! Ko bi ti vedel, kako malo duhovitosti je v tej trditvi, gotovo bi je ne bil privlekel na dan.

Meso je v petek ravno tako dobro! I, seveda je. Kdo pa pravi, da ni. Sv. Cerkev še nikoli ni učila, da bi bilo meso od sobote do petka dobro, v petek slabo, potem pa spet od sobote do petka dobro in tako naprej. Če bi bilo meso v petek slabo, bi ga ti itak ne jedel. In tisti, ki ti je to modrost v glavo vlil, tudi ne. In če bo meso, ki ti ga bo v nedeljo skuhal tvoja žena, prismojeno, ga tudi ne boš jedel. Sv. Cerkev hoče s postno zapovedjo reči le tole: »Ker je meso dobro, zato se v petek premagaj, da ga ne boš jedel. Petek, spominski dan Kristusove smrti, naj ti bo svet in ljub in drag, zato se svojemu Zveličarju na ljubo vzdrži mesnih jedi in boš imel zasluženje v nebesih.« To bi bil smisel cerkvene zapovedi. Ne pa, da je meso v petek slabo. Ne gre za okus mesa, marveč za pokorščino, ki smo jo dolžni duhovni materi sv. Cerkvi in za dušo, ki jo hočemo rešiti za nebesa.

Korajzinov Jaka se je pa nekaj ustil tisto nedeljo, ko so brali postno zapoved, da ob svojem bornem zaslužku že itak dosti strada in da ga zato nihče ne more morati, da bi v postu še bolj stradal.

Jaka! Poslušaj me! Krščanski nauk: popolnoma nezadostno! Poslušanje postne postave: nezadostno!

Ali ti sploh veš, kaj se pravi postiti se? To se ne pravi stradati. Pravi se samo v jedi pritrgovati. Zjutraj in zvečer. Malo manj jesti, da ni do sitega, ali pa eni ali drugi jedi se za

kakšen dan popolnoma odpovedati. To je vse kaj drugega kakor stradati!

Mica Bolečina se pa jezi, da ji postne jedi škodujejo, mesnih pa da v postu ne sme uživati: ali naj zato gre živa pod zemljo!

Mica, Mica! Kadar so v cerkvi na vrsti oklici, poslušas z očmi in z ušesi, pa še z usti, če je treba. Nobena beseda in nobena črka naj ti ne uide. In še nad župnikom se jeziš, da pretiho oklicuje, da bi o tako važni stvari

kakor je sv. zakon, moral vse glasneje povedati in tako oznaniti, da bi tembolj gotovo prišli vsi zadržki na dan. Sam ljubi Bog najve, Mica, če so ti zadržki res toliko pri srcu! Kadar se pa oznanjuje postna postava, takrat pa zapreš uho in oko, ker misliš, da postavo že na pamet znaš. Zdaj pa vidim, da nič ne veš, kaj naj stori tisti, ki meni, da mu je potrebna stalna polajšava.

Ne jeziti se, ampak... No! uganil

J. Langerholz.

Svetemu Jožetu!

*Svetnik Ti častiti!
Blestel je spomin
na Tebe, ki bivaš
vrh nebnih višin.*

*Podelil Ti Bog je
največjo odlik:
da samega bil si
Gospoda rednik.*

*V težavah življenja
sred stisk in nadlog
ob Tebi prebival
resnični je Bog.*

*Ko zemeljskih konec
prišel Ti je dni,
sam Bog Ti je trudne
zatisnil oči.*

*Ko luč je sijala
očem vrh zvezda,
zagledale spet so
pred sabo Boga.*

*Že tukaj strmele
Bogu so v obraz,
tam bodo ga večni
uživale čas.*

Franjo Neubauer.

Pojdimo na Golgoto!

Med najkoristnejše verske vaje spada brez dvoma premišljevanje trpljenja Kristusovega zlasti še v postnem času resnobe in pokore. Zastavimo tudi mi svoj korak na Golgoto in glejmo v duhu veliko žaloigro daritve Gospodove. Stopimo pred križ in se skupno zamislimo, za kakšno ceno so bile odkupljene naše duše!

V luči križa nam blesti tolažilna resnica: »Bog je svet tako ljubil, da je dal svojega edinorojenega Sina, da bi se nihče, kdor vanj veruje, ne pogubil, ampak imel večno življenje.« (Jan 3, 16.) V tej luči beremo tudi svojo krivdo: »Bil je ranjen zavoljo naših grehov, strt zavoljo naših hudobij.« (Iz 53, 5.) Padimo na kolena in premišljujemo: Njegove oči so bile zatekle od udarcev, lica ranjena od bičev, grlo izsušeno od žeje, ustnice grenke od žolča; senci razpraskani od ostrih trnov, roke in noge prebodene od robotih žebeljev; vrat je bil odrt od vrvi, na kateri so ga vlačili kakor zaničevano živinče; težki križ mu je razmesaril rame, nategnil in raztrgal kite. Vihar strašnega bičanja ni prizanesel nobenemu delu života, tako da je bil ves ena sama odprta in krvaveča rana... O, strašna naša krivda!

Sv. Dominika so nekoč videli, kako je odhajal od križa z objokanimi očmi. »Zakaj jokáš?« ga vprašajo. Svetnik odgovori: »Kako ne bi jokal! Križ je moja dolžna knjiga. V njej berem, kako sem se z grehi pri Bogu zadolžil. Berem pa tudi v njej, kako neskončno veliko je moj Zveličar moral plačati zame.« Ali nimamo mi sto in stokrat več vzroka, da se pri pogledu na križ zasolžimo in da jokamo v pokori?

Luč, sevajoča s križa, pa nam tudi razsvetljuje našo življenjsko pot in kaže, kam in kako moramo hoditi. Stopajmo za Gospodom po njegovih krvavih stopinjah, pa potpežljivo in vdano nosimo svoj križ! Bolezen, skušnjava, trpljenje: vse to so križi, ki nas vodijo v nebesa. Ne trepetajmo pred križi! Velika škoda je za nas, če nam manjka poguma, da bi voljno nosili svoj križ. Bodimo modri in pojdimo križu naproti kakor sv. Andrej. Ko je zagledal pripravljeno razpelo, je vzkliknil: »Pozdravljen, o dobri križ, ti čudoviti, vroče zaželeni! Sprejmi me na svoje roke. Odvzemi me ljudem in vrni me mojemu Učeniku, ki me je odrešil na tebi!« Blagor nam, če bomo v ljubezni božji

vdano in potrpežljivo nosili svoj križ z Gospodom na njegovi trnovi poti.

Ker sveta Cerkev tako želi, da bi verniki radi in pogosto premišljevali trpljenje božjega Odrešenika, je pobožnost sv. križevega pota obdarovala z bogatimi odpustki. Kdo bi ugovarjal, če trdim, da to predragoceno zakladnico vse premalo cenimo. Izgovor, češ, pobožnost križevega pota je predolga; je prazen. Kdor je poučen ve, kako na kratko in hitro se lahko opravi. Treba je le, da hodiš od postaje do postaje in s kesanjem nad grehi premišljuješ skrivnosti Jezusovega trpljenja. Pri vsaki postaji kratko premišljevanje, kratek vzdih: »Moj Jezus usmiljenje,« pa je opravljeno in prejel si iste odpustke, kot če bi opravil križev pot v Jeruzalemu. Prisvojimo si polni hvaležnosti ta dragoceni zaklad svete Cerkve.

Sveti Bonaventura uči: da ni Bogu dopadljivejšega daru za žive in mrtve in da je ni reči, ki bi delala večje veselje angelom in večjo radost sv. Trojici, kakor premišljevanje Kristusovega trpljenja. Sveti Albert Veliki celo zatrjuje, da s tem, če kdo tudi le malo časa pobožno premišluje Odrešenikovo trpljenje, več zasluži, kakor če bi se do krvi bičal, se postil ob kruhu in vodi, ali pa vseh 150 psalmov odmolil.

Malobrižnost in nehvaležnost bi nam lahko očitali, če bi se ne oprijeli te velike, dragocene pobožnosti. Kako hvalevredna je navada, ki jo imajo tako mnogi, da ob nedeljah pred sv. mašo, ali pri obisku Najsvetejšega, opravijo vselej, če le mogoče, tudi pobožnost križevega pota. O zajemajmo radi in kadar je

priložnost iz tega neizmerno dragocenega zaklada. Vse odpustke pa darujmo po Mariji ubogim dušam v vicah in v zadoščenje za grehe zoper tretjo božjo zapoved, ki se vedno bolj tepta in prelamlja tudi v naši slovenski domovini.

Kako genljivo je bilo videti še pred tridesetimi leti v naših cerkvah pred popoldansko božjo službo ali po nji veliko število pobožnih duš, ki so molile sv. križev pot! Bile so to ne samo postarne ženice, ampak tudi krščanske matere v najlepših letih, ki so se na vseučilišču križevega pota učile trpeti in življenja težo nositi. V njih spremstvu si videl vse polno otrok, ki so jim table križevega pota pripovedovale, da je življenje zelo resna zadeva. Tudi številna dekleta in prenekateri fantje so stopali za trpečim Zveličarjem. A danes? Danes, ko otvarjamo katoliško akcijo, ko hočemo biti vsaj molitevni sodelavci katoliške akcije. Kako mogočno jo lahko podpremo, če zlasti za letošnji postni čas poživimo zanimanje za sv. križev pot!

Pojdi spet na Golgoto! Poklekni pred križ Zveličarjev in vzdihni: »O moj križani Odrešenik, tudi jaz naj bom s teboj križan, da odmrjem svetu in grehu in živim le v tebi in zate. Svoje življenje si zame dal, naj tudi jaz tebi živim! Tvoja smrt naj mi bo v večno življenje. Zadnje kapljo svoje presvete krvi si iz svojega srca iztisnil zame: naj bo tudi moje srce tebi posvečeno, moja ljubezen tebi prižgana na vekomaj.

Lovro Hafner.

Na Oljski gori

*V samoto šel si Oljske gore
in dolgo molil si Trpin;
krvave kaplje so privrele
iz dušnih Tvojih bolečin.*

*O Jezus, zberi potne kaplje,
bridkosti kelih meni daj!
Za grešne slaje vse življenja
napoj grenak uživem naj!*

Franjo Neubauer.

Strpnost — nestrpnost

Okrožnica za okrožnico je sledila iz Belgrada. Priporočale so versko strpnost, miroljubnost po šolah, med mladino, v društvih in drugod. Navodila smo z umevanjem uvaževali. Pa je prišel trenutek, ko naj bi postavodajna oblast tudi s pravično uredbo potrdila in ustalila versko strpnost in jo za trajno zagotovila s posebno pogodbo: konkordat. Zavzeli smo

se, ko smo slišali, kako je zavreščalo med sosednimi brati na jugu, ki so z letaki, knjižicami in z ostro besedo na shodih in drugod dvignili na noge pravoslavne vernike, da so hrupno ugovarjali in pretili, če bi se konkordat uveljavil.

Verska pogodba (konkordat), ki je bila sad dolgotrajnega pogajanja, bi bila mnogo

koristila na obe strani, saj zagotavlja verski mir in zaželeno strpnost. Zdaj je pokopana.

Katoliška Cerkev se je vsekdar držala temeljnega nauka, ki oznanja in zapoveduje ljubezen do bližnjega, izključuje pa nestrpnost. Krivično bi bilo, katoliški Cerkvi zaradi tega, ker uči, da je edino zveličavna, očitati nestrpnost. Zmota mora obsojati, ljudi pa, kateri se motijo, ne obsoja, ampak jih ljubi in želi pridobiti za resnico. Želimo, da bi bili tudi pravoslavni tako nestrpni, zlasti vsi tisti, ki mislijo, da je njihova vera edino prava.

Obžalovati moramo, da se je prav po nepotrebem ustvaril razdor v trenutku, ko se je nudila lepa prilika, da se uvede strpno sožitje z verniki one cerkve, ki je pravi, od Kristusa ustanovljeni, na trdno skalo (Petra) naslonjeni Cerkvi — tako blizu, tako sorodna!

Kako daljnosežen, kako usoden je ta korak pravoslavne cerkve, kako škodljiv je obenem tudi državi — naj dokažemo z izjavami, ki jih je napisal naš učenjak v knjžici

»Borba srbske cerkve.«¹⁾

Ponatisnemo samo nekaj misli.

»Vsako leto praznujemo državni praznik zedinjenja in s tem očitno izjavljamo, da naša država sloni na sporazumu Srbov, Hrvatov in Slovencev. Konkordat s katoliško Cerkvijo je važen steber in pogoj tega sporazuma. Latinska beseda »konkordat« pomeni sporazum. Naša vlada je po osebni iniciativi (pobudi) pokojnega kralja Aleksandra ta konkordat faktično (dejansko, resnično) prav zato sklenila, da bi s tem zagotovila in dovršila sporazum v temeljnih državnih vprašanjih. Boj proti konkordatu je torej boj proti miru in slogi v državi; ta boj je protidržaven.

Boj proti konkordatu je dejansko boj proti temeljem krščanske vere in morale. Boj proti konkordatu je proti koristim krščanstva, ki mora sporazumno in složno braniti temelje krščanske vere in družabnega reda proti besnemu navalu organizirane udarne brezbožnosti.

Boj proti konkordatu je boj proti sporazumu in kulturnemu krščanskemu sožitju

¹⁾ V založbi Jugosl. knjigarne v Ljubljani, 1938.

med slovanskimi rodovi, torej boj proti slovanstvu, ki je že sicer najbolj prizadeto in ogroženo po razrušilnih silah mednarodnega in protinarodnega boljševisma.

Fraza, da je pravoslavje izključna slovanska vera, je že za eno stoletje zastarela in po očitvidnih dejstvih premagana... (Vsak narod si mora želeti božjo vero. — Op. uredn.)

Nikar torej proti konkordatu, ne proti krščanskemu sporazumu med Srbi, Hrvati in Slovenci, ampak za sporazum in pobratimstvo...

Zakaj ne bi bilo bratsko sodelovanje mogoče v Jugoslaviji, ki je prav za prav že prvotno zgrajena na tej podlagi vzajemne strpnosti, ljubezni in sodelovanja. Poleg sodelovanja proti skupnim sovražnikom vere in npravnosti nas vrhu tega veže tudi obvezno sodelovanje za skupne državne in gospodarske koristi. V skupni državi imajo katoliški in pravoslavni državljani, katoliški in pravoslavni verniki toliko stikov na državnem, političnem, gospodarskem in kulturnem polju, v javnem in zasebnem življenju, da je redno državno, gospodarsko in kulturno življenje sploh nemogoče brez neke strpnosti, obzirnosti in ljubezni med katoličani in pravoslavnicami.

Načelni boj ene krščanske veroizpovedi proti drugi v takšni skupni državi kakor je Jugoslavija, je nasproten državnim koristim, pa tudi koristim dotične krščanske veroizpovedi...

Brezbožni tujec Golijat ni več v megleni daljavi, je že blizu, že trka na vrata, že sika strup v naše vrste, že razločno kaže svoj obraz in svojo taktiko. Njegova poglobitna vojna zvijača pa je, da hujska stan proti stanu, narod proti narodu, eno veroizpoved proti drugi ter člane iste veroizpovedi med seboj. Ne dajmo se zavesti tej njegovi prozorni zvijačni taktiki. Netilci boja med kulturnimi narodi in krščanskimi veroizpovedmi so zavezniki in pomažgači brezbožnega Golijata. Njih delo in početje je nekulturno in protikrščansko, v Jugoslaviji pa še posebej protidržavno in protinarodno. »

A. Č.

„Primskovški gospod“

(† župnik Jurij Humar.)

Noben duhovnik ni bil na nekdanjem Kranjskem in posebno še na Dolenjskem pred 50 in več leti tako znan, kakor nekdanji »Primskovški gospod«, † župnik Jurij Humar. Pa ni bil poznan samo na vsem Kranjskem;

sloves njegovega zdravljenja s pomočjo magnetizma se je širil po Štajerskem, Hrvaškem, pa tudi po tujemstvu; saj je znano, da je Humar ozdravil celo španskega pretendenta Dona Carlosa, kateremu se je sušilo grlo in

ga ni mogel ozdraviti noben zdravnik («Slovenec» 1933, 21. jun., št. 139.). Pa četudi je minilo lani 19. dec. že 47 let od njegove smrti, ga ljudje še dandanes niso pozabili. Stari ljudje po Dolenjskem vedo še danes marsikaj povedati iz njegovega življenja in zdravljenja. Posebno je znano in se večkrat sliši, kako je zavrnil ženo, ki je prišla k njemu iskat zdravil in prinesla s seboj svinjsko pleče, pa mu ga ni izročila, ampak ga je skrila v grmovju z namenom, da ga bo potem odnesla domov in ga sama porabila. Ko je H. pripravil za-prošena zdravila, ji je rekel: »Zdaj pa le hitro pojdi in vzemi tisto pleče iz grmovja, da ti ga pes ne odnese!«

Lani na sv. večer je tu v Martinji vasi h. št. 1 umrla vdova Frančiška Štepec, stara 72 let, ki je bila kot dekle priča temu dogodku. Vse to je sama slišala in videla tako, kakor mi je pravila. Bila je namreč doma iz primskovške župnije in je bila prav takrat prišla k župniku Humarju po zdravila za domačo hišo.

L. 1933. je bil priobčil mekinjski župnik g. Viktor Čadež v »Slovencu« 20 prav zanimivih Humarjevih pisem pod naslovom »Pisma primskovškega gospoda« od 30. maja do 14. julija v št. 122.—157. Tem pismom sem bil podpisani dodal v »Slov.« l. 1935. št. 295. in

l. 1936. št. 39. svoj spis: »Črtice iz življenja in delovanja nekdanjega »Primskovškega gospoda«, v katerem sem bil priobčil vse, kar sem mogel poizvedeti o H. od starih ljudi. Zdaj se mi je pa posrečilo, da sem dobil v roke sliko † Jur. Humarja, ki dozdej še ni bila nikjer priobčena in se za njo sploh ni znalo. Gotovo bo prav mnoge zanimala, zlasti pa vse, ki so kaj slišali in brali o »Primskovškem gospodu«, ki je nekdanj toliko ljudi ozdravil in tolikim pomagal v različnih potrebah. Pa saj hodijo nekateri še dandanes na njegov grob na Primskovo iskat pomoči in odnašajo prst z njegovega groba! Kdaj se je dal H. slikati ali fotografirati in kje, ni znano. Slika namreč ni na kartonu, kakor je bila, takrat pred kakimi 50 leti navada, ampak na tankem papirju, podobnem, kakor se rabi dandanes navadno za razglednice. Slika je nekdo prilepil na razglednico, da se ne krivi. Zato pa se tudi ne vidi, če je zadaj morda ime fotografa ali kraja, kjer se je župnik Humar dal slikati. Lase ima dolge, kakor jih je navadno vedno nosil. Znano je tudi, da se ves 40 dnevni post ni bril in ne strigel. Sploh pa se ni bril z britvijo, ko se je bal, da se bo z njo porezal, ker je bil tako magnetičen, ampak si je brke in brado samo strigel s škarjami. I. Šašelj. (Ponatis slike glej str. 63!)

Pozdravljena Kalvarija!

*Pozdravljena, Kalvarija,
ki hraniš križ Zveličarja,
kjer je prelival sveto kri,
trpel, umiral za ljudi.*

*Pozdravljena, Kalvarija,
ki slišala si Jezusa,
ko zapuščen zaklical je:
Zakaj si, Bog, zapustil me?*

*Pozdravljena, Kalvarija,
ki pila kri si Jezusa,
ko blagovest oznanjal je:
Dopolnjeno trpljenje je!*

*Pozdravljena, Kalvarija,
ki boš do konca pričala,
kako nas Jezus ljubil je,
ker šel je v smrt za grešnike.*

Gr. Mali.

Kaj pa zdaj?

Brali ste v zadnjih številkah »Bogoljuba« poročilo o kongresu Kristusa Kralja. Ti kongresi se sklicujejo zato, da bi katoličane vsega sveta dvignili in združili k skupnemu odločnemu odporu zoper brezboštvo in moderno poganstvo. Zdaj pa ne sme ostati samo pri besedah! S samimi lepimi govori in slovesnimi zborovanji ni še nič doseženo. Treba je nekaj storiti! Treba delati in se boriti, da satana, ki z neznansko silo naskakuje kralje-

stvo božje, vržemo nazaj, svet pa za Kristusa osvojimo. Kaj naj pa storimo?

Po Ljubljani krožijo letaki s sledečim pozivom, ki so bili izdani na željo gorečih prijateljev Jezusovih svetnega stanu. Rekli so nam: Stopite s svojim načrtom pred ljudstvo! Organizirajte boj zoper brezboštvo! — Dobro! Naj pa gretorej ta poziv tudi po deželi!

★

V BOJ ZOPER BREZBOŠTVO!

Vstopi v Kristusovo četo!

Že dolgo časa slišite, kako grozne načrte imajo brezbožniki. Kar svet stoji, še ni bilo tega kakor zdaj, da bi se ljudje zarotili, da hočejo vero v Boga uničiti in po vsem svetu do korenin zatreti. In koliko je teh peklenskih zarotnikov! Visoke milijone, raztresenih po vseh delih in deželah sveta. Celó med divjaškimi narodi širijo svoje hudodelstvo, jih ščuvajo zoper misijonarje, ovirajo in podirajo njih delo. Pa kako neugnano in neutrudljivo, s kakim ognjem in požrtvovalnostjo delajo za svoje peklenke nakane! Milijarde denarja darujejo in potrosijo za to.

In pri nas? Saj slišite, da križe podirajo. Samó še čakajo in se pripravljajo. kdaj bodo mogli planiti tudi po cerkvah, da jih požgo in poderó kakor v Rusiji in Španiji.

Katoličani! Kaj to divjanje tako mirno gledamo? Ali se ne zavedamo nevarnosti? Zakaj se ne postavimo z vsemi silami v obrambo božjega kraljestva?! Ali naj ima res satan brez primere gorečnejše apostole kakor Bog?! Ali ni žalost za Boga, za nas pa sramota, če nas satanovi hlapci tako prekosijo v gorečnosti in požrtvovalnosti?! Konec tej naši malomarnosti!

Katoličan! Če si res prijatelj Kristusov, vstopi v četo Kristusovo! Ta hoče zbrati odločne katoličane vsega sveta v obrambo božjega kraljestva. **Kdor ima kaj krščanskega poguma — za namí!** Vsi skupaj bomo velika armada. Vsak pa naj prispeva svoj del! — Po papeževih besedah zdaj ni važnejšega in potrebnjega dela kakor je to.

Si zadovoljen? Daj roko! Potrebno je tudi, da prebereš knjižico »Kristus kraljuj!«, da vidiš za kaj velikega se gre. Vsak mesec boš daroval v ta namen en dinar, kar je v

primeri z visokim ciljem malo. Kdor more dati več, ima večje zasluge. Bolj nujne in koristne stvari ne morete podpirati. To je danes bolj potrebno kakor cerkve zidati. Kaj pomaža, če nam jih poderejo in požgejo?!

Prejeli boste sprejemnice, na katerih so kratka pravila in primerna molitev.

Ta armada se bo zbrala po vsem katoliškem svetu, — pri nas naj se pa začne!

Armada Kristusova — zberi se! Četa njegova — množí se!

Kristus kraljuj, vladaj, gospoduj!

* * *

Ta reč morda ne bo za vse in za vsakega. Tu velja beseda Jezusova: »Kdor more umeti, naj ume!« Gedeon v stari zavezi je s samo 300 najpogumnejših junakov premagal veliko številnejšega sovražnika. Tudi za ta sveti boj

Cerkev: Šmartno pod Šmarno goro

Janez Subic

Sv. Gregorij Veliki

Ecce homo! (Glej človek!)

Karmeličanke v Milanu

so v prvi vrsti najpogumnejši, najodličnejši in požrtvovalni prijatelji Kristusovi. Seveda bi bilo želeli, da bi bilo takih veliko. Danes bi moral biti vsak dober kristjan bojevnik za Kristusa, kakor je vsak komunist bojevnik za satana! Kakor nekdanji Makabejci v boju za svojo vero, kličemo tudi mi: »Kdor gori za postavo božjo — za nami!«

Kdor se želi pridružiti temu svetemu boju, sporoči to lahko na dopisnici z naslovom: »Frančiškanska zakristija v Ljubljani« in naj piše: »Jaz sem četnik Kristusov« ter naznani svoj naslov. Kdor se pa priglasí osebno, naj stori na frančiškanski porti!

Tisti pa, ki bi hoteli to stvar pospeševati in druge za to pridobivati, naj pa to sporoče še posebej.

Kdor ne more drugače sodelovati, lahko pomaga z molitvijo, ali pa z denarnim prispevkom. Moli se v ta namen že veliko in molitve je treba za tak velik namen veliko. V Južni Afriki opravljajo za to ponočne molitvene ure, se postijo in pokorijo za ta velik namen. Če bi se pa kdo hotel spotikati ob to,

Zares! Bogastvo je polno trnja, ki zbada s tisoč bridkostmi, ko ga človek pridobiva, s še večjimi križi, ko ga hoče ohraniti, s še večjimi skrbmi, če ga porabi, in z največjo žalostjo, če ga izgubi. (Franc Sal.)

Ta srečno živi, ki ima kolikor mogoče svoje misli vedno v Bogu in Boga v svojih mislih.

češ, spet denar!, mu odgovorimo takole: Denarja dosti za potrato, za pijačo, za šport, za ples, za kino, za vse, kar streže telesu. V enem samem kinu v Ljubljani se eno samo »dobro« nedeljo izda za »firbec« 30.000 din (!). In koliko je kinov, koliko plesov, koliko popivanja, koliko potrate, pregrešne razkošnosti! Kar damo za kraljestvo božje, so v primeri s tem — kapljice. »Dar uboge vdove« vzdržuje kraljestvo božje, dočim otroci sveta darujejo milijarde samo maliku svojega telesa, če ne celo — satanu. Saj nihče ni siljen kaj dati; dobrovoljnih borcev in darovalcev si želi Kristus!

Knjiga »Kristus kraljuj!« je zaenkrat že razprodana. Treba jo bo vnovič natisniti. Kdor jo želi imeti, naj tudi sporoči osebno ali pismeno ravno tja in jo bo dobil, ko bo drugič tiskana.

V ta namen izhaja tudi poseben časnik z latinskim nazivom »Regnum Christi« — »Kraljestvo Kristusovo«; a v francoskem in nemškem jeziku, zato da ga berejo in razumejo daleč tam po svetu. Saj se razpošilja v vse katoliške dežele sveta, dol do Avstralije. Kdor razume enega teh dveh jezikov, naj si ga naroči. Ali če poznate take, kateri bi ga lahko naročili, priporočite jim!

Kaj pa slovenskega — nič? ... Nismo si še upali začeti. Pa so se spet oglasili pogumni borci za Kristusa. Tudi slovenskega nam dajte! — Zakaj pa ne, če ga hočete imeti! Doborci za Kristusa: Tudi slovenskega nam sicer v slovenskem in hrvaškem jeziku. Zakaj tako? Zato, ker smo Slovenci in Hrvatje katoličani ene države, ki morajo s skupnimi močmi braniti pravice svoje vere in Cerkve. Saj smo videli, kaj so pravoslavci počenjali, ko je šlo za konkordat, za naše svete pravice. Nezaslišano! Mi katoličani pa, ki bi imeli vpričo tega kakor en mož skupaj držati, smo popolnoma razklani zaradi politike. Saj Hrvatje zaradi politike še na naš Evharistični kongres, ki je bil hrvaško-slovenski, niso prišli. To je velika zevajoča rana na telesu katoliške Cerkve v Jugoslaviji. To rano moramo skušati zaceliti! »Regnum Christi« bo prepotrebna vez katoličanov Jugoslavije. Obenem pa bo jugoslovanska vez s katoličani vsega sveta. Kdo bi te misli ne pozdravil?

Kdor gori za postavo božjo, — za nami!

J. Kalan.

Zatajevanje brez molitve je kakor telo brez duše; molitev brez zatajevanja je duša brez telesa. — (Franc Sal.)

Kdor hoče svet poboljševati, mora prej pri sebi začeti.

Bog nam je dal en jezik in dve roki, ker hoče, da bolj delamo kot govorimo.

Skrivnostni klobuk

Neapeljska novela. Nemški napisal Hermann Frenken. — Prevedel in priredil Janko Moder.

Baron je zelo nestrpno pričakoval svojega obiskovalca.

Na stari graščini Svetokriških, ki je bila zgrajena v težkem, nekoliko okornem slogu, pa je bila kljub temu lepa, enotna zgradba, so se že zdavnaj razšopirili bršljan, koprive in vsakovrsten plevel. Toda še v svojem razsulu je kazala sledove nekdanjega sijaja in veličine.

Dolg drevored stoletnih platan je vodil k mogočnim vhodnim stopnicam in na sprejemno ploščad, ob kateri so bohotno plezale rastline ovijalke. Toda niti tukaj se usiljivci niso ustavili; bršljan in divja vinska trta sta se predrzno spenjala po zidovju prav do slemena in odevala zidne ploskve z gostim zelenim pregrinjalom.

Dva stara okrušena kipa pri vходу, ki sta nekoč predstavljala Jupitra in Merkurja, sta bila zdaj pokopana pod debelo plastjo rastlin plezalk. In po zrahlanem tlaku, iz čigar razpok je poganjala trava, so tekali urni kuščarji.

Notranjščina ni bila v manj brezupnem stanju. Vse staro pohištvo, vaze, svetilnike in drage podobe so že zdavnaj odnesli iz dvoran, ne samo za kritje gospodarskih dolgov, ampak delno tudi za zamašitev najraznovrstnejših lukenj v stari zgradbi, v katero sta že od vseh strani vdiral veter in dež.

Razen brokatnih stenskih pregrinjal, pozlačenih držajev za okenske zavese, poslikanih pokrovov in nekaj lepih mozaikov, ni preostalo nič starega razkošja. Razen dveh sob, ki ju je baron določil za svojo uporabo in ni bilo v njih nič drugega kot postelja, miza in štirje stoli, je bila cela hiša prazna in vsa vrata trdno zaklenjena. Vlažnost in mraz sta vtisnila obširnim dvoranam podobo kletnih prostorov, po katerih so zamolklo odmevali koraki in se pletle neprijetno grozljive sence. V najtemnejših kotih so si zgradili gnezda netopirji in nihče se jim ni rad približal, da ne bi prepodil odvratnih živali iz njihovih bivališč.

Tako je vladal že dolgo časa molk in opustošenje v tej hiši, ki je še štirideset let prej bila napolnjena s hruščem in bleščem ene prvih družin kraljevine. Takrat so imeli Svetokriški komaj manjši ugled kot Burbonci sami. Tako zelo so privlačile njihove sijajne gostije in njihovi hrupni lovi.

In danes? Kaj je ostalo od vsega tega sijaja? Nič, da, še manj kot nič. Zadnji Svetokriški je prišel pod nadzorstvo in ječa je bila prihodnji njegov delež.

Približno take so bile misli, ki so onega usodnega četrtka spreletavale duha baronu, medtem ko se je sprehajal sem in tja po golem pobočju ob svoji hiši in čakal na duhovnika.

Že nekaj let so bili njegovi obiski v graščini redki in kratki. Prikazal se je in spet izginil kot privid. In posebno v zadnjem času, ko je bil v obupnejšem položaju kot kdajkoli prej, se je zamudil vsakikrat samo en ali dva dni. To se pravi, bil je samo tako dolgo tu, kolikor je bilo potrebno, da je našel kaj takega, kar bi se od njegovega nekdanjega sijaja mogoče še dalo spraviti v denar. Potem je čisto neopažen, kakor je prišel tudi odšel. Med svojim bivanjem v graščini pa sta delila pičlo hrano s starim Salvatorjem.

Salvator je bil, kot rečeno, starček sedemdesetih let in zaradi kapi napol ohromljen, poleg tega pa slaboumen in bolehen. Preživljal je svoje stare dni v tej puščobi in edina družčina so mu bili njegov črni pes, kokoši ter nekaj kozâ, ki jim je puščal, da so se prosto pasle po nasadu, kjer si je uredil majhno zelenjadno gredico in jo oskrboval. Sicer pa je pobiral fige in mandlje, ki so padali z drevja.

Zalostna Mati božja

Župnijska cerkev na Brdu

Foto Jerman

Župnijska cerkev na Bledu

Peta in šesta postaja križevega pota

Slavko Pengov

Koze in kokoši so mu oskrbovale tako opoldansko kot večerno jed.

Pri baronovem prihodu se je v tem bežnem starcu, ki je imel navado ves svoj čas prespati na toplem soncu, vsakokrat ponovno prebudil ostanek njegove nekdanje služabniške vneme. Salvator je izpolnil vsako zapoved svojega gospodarja poslušno in pokorno, pa naj je bila prijetna ali neprijetna; tako zelo mu je tičal njegov prejšnji postrežniški poklic v krvi.

Baron je prišel v sredo in prebil noč v graščini.

Toda spričo njegovega duševnega razpoloženja je bilo komaj mogoče misliti na spanje. V samotni in v nočni tišini se mu je pokazal hudodelski načrt v vsej svoji grozotnosti. Kaj je nameraval? In kaj se bo zgodilo, ko bo opravil svoje delo? Mrzel pot mu je pokrnil čelo. In potem, ali je tudi zadosti dobro vse pripravil? Ali ni ničesar izpustil? Tisočkrat je preobrnil to vprašanje v svoji glavi.

Toda zmeraj se mu je povrnila ista misel: mora imeti denar, naj stane kar hoče in graščina ne sme za tako nizko ceno preiti v tuje roke! Pozneje jo bo že prodal pod ugodnejšimi pogoji. Duhovnikov denar mu bo omogočil, da bo lahko mirno pričakoval pripravnega trenutka.

Samo če bo gospod Ciril prinesel denar s seboj? Kaj, če ne misli takoj plačati? No, mo-

ra ga kljub temu s posebno ljubeznivim sprejemom pridobiti zase, ga pripraviti do zgovornosti in ga omeščati; razkazati mu mora vso hišo, zgornjo veliko razkošno dvorano, dolgo vrsto ostalih dvoran in sob, kuhinjo, hleve in — klet. Baron je ponovil zase s posebnim poudarkom besedo: klet!

Če se mu bo posrečilo duhovnika pripraviti do tega, da bo šel kakih dvanajst stopnic navzdol in prestopil le prva vrata iz težkega hrastovega lesa, potem ne bo mogla nobena sila na svetu več pomagati zaprtemu. Kakor hitro bodo vrata zaprta s težkim zapahom, potem pa — pozdravljen za zmeraj! Tam spodaj so slepi hodniki, ostanki razsežne vojaške grajske ječe, ki je nad njo bila zgrajena današnja graščina.

Toda, kot rečeno, starega duhovnika bo treba pripraviti do tega, to se pravi: prej si bo treba na vsak način zagotoviti denar, če ga bo kaj imel s seboj; če bi ga pa ne imel, izsiliti iz njega vsaj kako pooblastilo ali kaj podobnega.

Baron je globoko vzdihnil in se preobrnil na svoji postelji. Če je zdaj pa zdaj za trenutek zadremal, je padel v grozotne sanje. Videl je temne prostore, skrivnostne votline, hleve, dupline, oboke, globoke vodnjake, jame, skrivne stopnice in velikansko množino pajčevine, tako razsežne in močne, da se je zapletal vanjo. Zdelo se mu je, da mu ovira roke in noge

Osmo postaja

in da mu preprečuje premikanje. In končno je prišlo do boja med njim in neznansko velikim črnim pajkom.

»Na pomoč!« je zakričal in se dvignil v svoji postelji.

Dan je napočil. Tam zunaj so začeli žvrgoleti ptiči. Rahel spomin na njegovo mladost se je mehko ulegel na razboljene baronove misli. Kako lepe so bile nekdanje jutrnje ure, ko je v mladostni živahnosti skočil s postelje in precej izginil v nasad ali na vrt, da je dihal čisti zrak in se opajal nad vonjem cvetočih rož. In kaj šele, če so v prvem jutrnjem somraku odšli na lov ali pa pri zvonjenju avemarije pokleknili h kratki molitvi. Prav tisti zvon je bil, ki je tudi danes donel zjutraj in zvečer.

Spominjal se je prvih mesecev svoje ljubezni, ki jih je presanjaril v svoji graščini, vsak dan nestrpno čakajoč na njeno pismo. Kako lepo je bilo, ko je kot hladilna pijača potešilo vsak dan Lenorino pismo v baronu vso nestrpnost in zaljubljeno zaskrbljenost. In kadar mu je primanjkovalo poguma, mu je njeno pismo vlilo novih moči, mu razvihralo kri, da se je z novimi močmi lotil težkega dela.

In zdaj?

Nejevoljno je zmajal z glavo in prepodil neljube misli. Kaj bo rekla Lenora, če izve,

kakšnega hudodelca si želi za moža? Na vsak način mora najprej poskusiti zlepa pregovoriti gospoda Cirila, naj mu posodi pod videzom kupčije tistih 30.000 lir, ki jih nujno potrebuje.

»Razkril mu bom svoj obupni položaj in gotovo mi bo pomagal!« je pomislil baron.

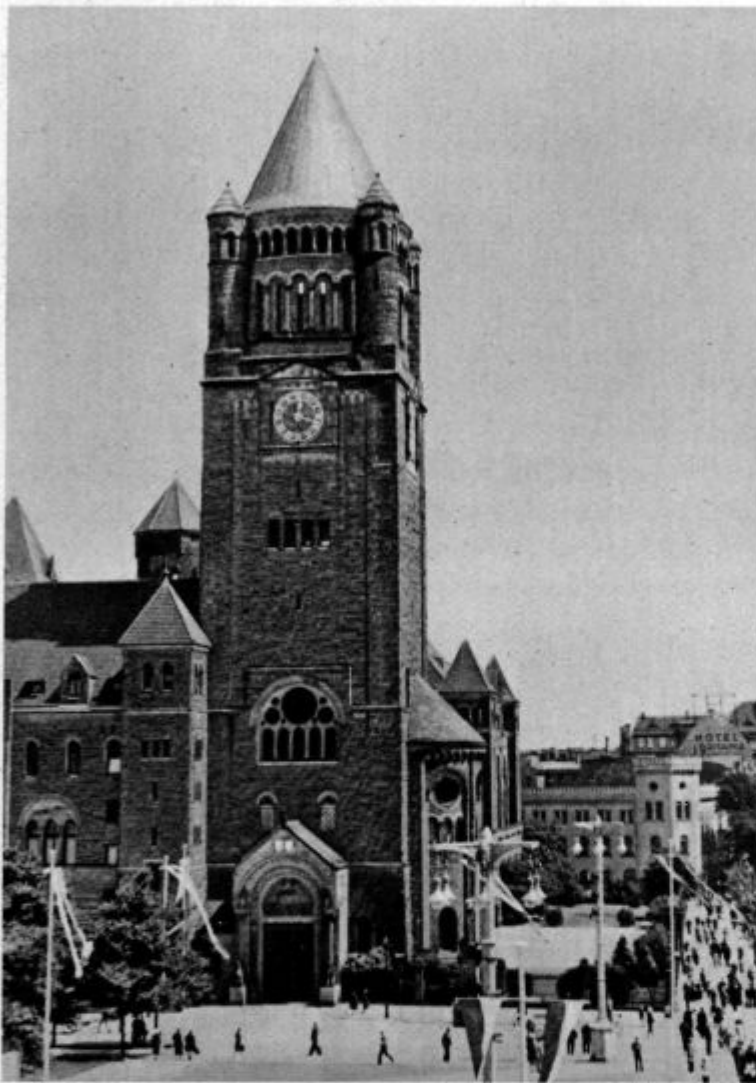
Toda Lenora! Tudi ona je v denarnih stiskah. In vrh tega še tako neomajno verjame v njegovo moč. Ali naj ji razkrije svojo pravo podobo? Ne, za nobeno ceno ne!

Baron je slonel na svoji postelji, misli pa so mu divjale kot blazne. Lenora torej ne sme zvedeti za njegovo pravo podobo, zato pa mora čimprej poskrbeti, da ji bo lahko poslal potrebnega denarja, da se reši nadležnih upnikov.

Misli so se mu spet zasanjale v brezskrbno mladost, na katero ga je opomnilo zvonjenje, ki ga je vabilo k jutrnji službi božji.

Da, takrat je bilo tudi življenje tako lahko, takrat ni bilo nobenih skrbi, nič boja in trpljenja. Mož postave ni prežal za njim v zasedi in tudi sodnik mu ni grozil. Kako je zdaj vse to čisto drugače! Če duhovnik ne bo prinesel denarja, potem bodo zadnjega Svetokriškega odvekli pred sodišče. To je kot pribito in za plemiča je sramota hujša kot smrt.

Zakaj si kratko in malo ne konča življenja? Zakaj se s smrtjo ne umakne vsej tej reviji?

Stolnica v Poznanju ob kongresu

Ali bi ne bilo bolje iti v smrt — si misli — kot pustiti, da mu bo policija položila roko na tilnik! Pri tej grešni misli mu je vzvalovila nekdanja kri Svetokriških in val krvi mu je butnil v glavo; zdelo se mu je, da so se temni zidovi stare hiše pordečili in da je drevje na vrtu in v nasadu zažarelo v krvavordečem siju!

. . .

»Salvator!« Baron je že tretjič poklical s terase, držeč dlani ob ustih.

In navsezadnje je vendar zaslišal kličeči glas svojega gospodarja tudi stari služabnik, ki je stal v senci drevoreda, oprt na palico in zatopljen v pogled na svoje koze. Stresel se je in sopihaje odkoračil s slabotnimi nogami, da bi sprejel baronove zapovedi.

»Na, odnesi to pismo župniku k Sv. Miklavžu!«

»Tjale gor?« je boječe vprašal Salvator in pokazal s tresočim prstom na vasico, ki je v oddaljenosti kakih deset kilometrov visela kot lastovičje gnezdo na gorskem pobočju.

»Da. Zadeva je precej nujna. Če bo mogoče pot zate predolga in prenaporna, lahko prenočiš v vasi.«

»I, hoja mi bo seveda precej prizadejala. No, pa kljub temu mislim, da bom lahko še pred nočjo nazaj.«

Baron je za trenotek premislil. Ima torej brez dvoja kakih sedem ur časa, preden se bo mogel starec vrniti.

»Na, vzemi!« je rekel in stisnil svojemu služabniku skupno s pismom nekaj lir v roko; to je bila radodarnost, kakršne starec že dolgo časa ni bil več vajen.

Salvator je poljubil svojemu gospodarju konce prstov in brž z opotekajočimi koraki odšel na pot. —

Baron je ostal sam.

Zdaj pa zdaj je pogledal skozi okno na dolg drevored platan, če ni mogoče duhovnik že prišel.

Tedaj je presekala tišino nenaden žvižg in obenem s tem žvižgom je veter prinesel ropotanje vlaka, ki je pravkar pripeljal iz Neaplja.

V istem trenutku je v zvoniku župnijske cerkve ura odbila eno.

»Bo prišel?« se je vprašal baron Kornelij.

Čprav to ni bilo nič drugega kot praznoverje, je vendar hotel zdaj za trenotek verjeti v usodo. Če bo duhovnik zares prišel, potem bo to znamenje, da mora storiti, kar je sklenil!

Zdaj drugi žvižg; vlak je spet odropotal.

Od postaje pa do graščinske ograje je bilo kvečemu kakih deset minut. Toda ta stari duhovnik ima tako čudno počasno hojo!

»Ni prišel!« je rekel baron z vzdihom olajšanja. In hotel se je že pripraviti za takojšnji odhod. Kaj pa naj bi tu počel v tej puščobi?

Toda začutil je lakoto.

Že nekaj časa je čutil nekako bolečino v želodcu, pa sploh ni mislil na to, da je morda lačen.

Zdaj v tem trenutku pa se je tega nenadno zavedel in strah mu je spreletel telo. Nobenega dvoma ni, lačen je. In vendar, je mar to zares lakota?

Vse, kar je mogel z gotovostjo reči, je bilo to, da so se njegovi živci skrčili in da je v napadnih omotice pogosto čutil ponavljajoče se krče.

»Kdaj bo prišel?«

In baron je poglobil svoje oči v gosto senco drevoreda, kjerkoli se mu je zazdelo, da se je pokazalo kaj temnega.

»Kdaj?« je trmasto ponavljal.

In medtem je prihajal duhovnik, sopihaje po rahlo napeti cesti, korak za korakom bliže, ogrnjen v svoj črni plašč, s svojo debelo knjigo pod pazduho in z lepim novim klobukom na glavi, čigar široki trakovi so frfotali v vetru kot peroti.

* * *

Tudi Salvator je pogumno lezel s svojimi hoje nevajenimi nogami. Ko je prišel mimo svetokriškega župnišča, je zagledal župnika Antona, ki je nadzoroval krašenje cerkvenega pročelja za bližnji praznik. Celó življenje tega častitega starčka je bilo zajeto v meje njegove majhne podeželske župnije. Že dolgih štirideset let niso prišle njegove misli več čez pokopališče, ki je predstavljalo skrajni konec njegovega okraja in že skoraj trije rodovi so šli skozi njegove posvečene roke.

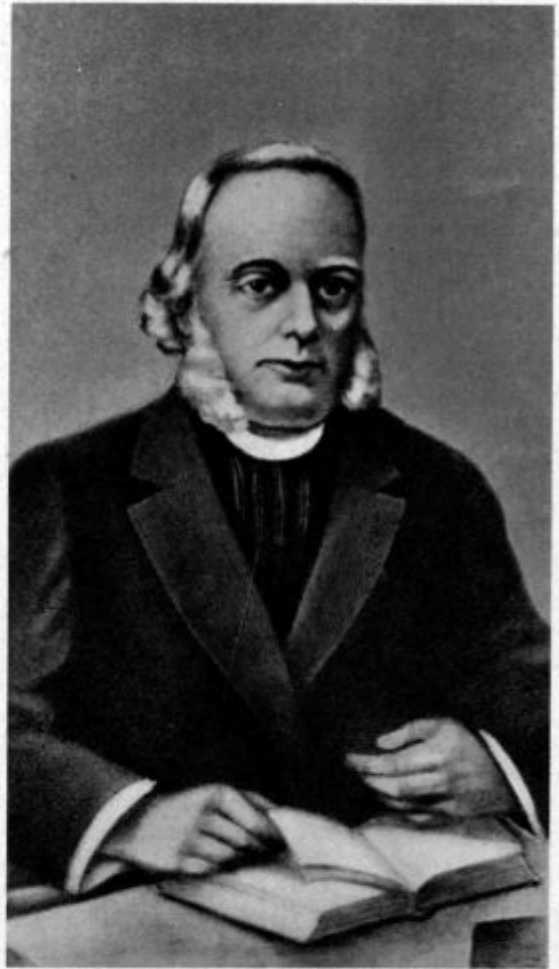
»Kam pa ti, Salvator?« je duhovnik nagovoril služabnika; čudno in nenavadno se mu je zdelo, da vidi slabotnega moža na poti.

»Tja gor k Sv. Miklavžu!« je bil odgovor. »Moj gospodar, baron je spet tukaj.«

»O, domov je prišel? Potem bo torej res, da misli njegova visokost prodati graščino?«

Slovenska mati pri jutrnji molitvi
(Fotografiral neopazno njen sin-akademik)

Primskovski gospod: Jurij Humar
(Glej dopis!)

»Ne vem,« je odgovoril Salvator, ki že dolgo ni tako govoril.

»No, ta njegov prihod na vsak način dokazuje, da so pogajanja v teku.«

»Ne vem,« je vztrajal starec, ki zdaj trenutno ni bil razpoložen za govorjenje.

In spet se je začel premikati naprej, medtem ko se je dobri župnik Anton s svojim zvoznarjem Martinom še dolgo pomudil z ugaibanjem o prodaji graščine Svetokriških.

Prav v tem času pa se je v graščini odigrala krvava drama. (Nadaljevanje.)

Ena unca (rez) lepega zgleda več izda kot sto funtov besedi. Besede brez pobožnega življenja so podobne zvonu, ki zveni in kliče, sam pa nikoli v cerkev ne gre. — (Franc Sal.)

*

Gorečnost je lepa čednost, ki pa ni brez nevarnosti, ker jih je tako malo, ki bi zadeli pravo mero. Nekateri so podobni slabim krovcem, ki več opek potarejo kot jih položijo. — (Franc Sal.)

*

Srce grešnikovo je kakor kos gnilega mesa, ki se zanj črvi puljijo.

IZ ŽIVLJENJA CERKVE

Šestnajst let — papež. Pred 16 leti, 6. februarja 1922, je bil takratni nadškof milanski, kardinal Ratti, kot naslednik Benedikta XV., izvoljen za poglararja svete katoliške Cerkve. Slovesno kronanje je sledilo 12. februarja.

Kako koristno, plodovito, blagoslovljeno je bilo delo Pija XI. za blagor svete Cerkve in za srečo človeštva, to smo na tem mestu že večkrat s priznanjem naglašali. Ime papeža Pija XI. bo v zgodovini svete Cerkve s častjo zapisano. Med odličnimi pridevki in naslovi se bo na prvem mestu blestela oznaka: »misijski papež«, ustvaritelj in pospeševalec Katoliške akcije, laiškega apostolstva.

Naj ohrani ljubi Bog častitljivega »velikega duhovnika« na prestolu svetega Petra v moči in blagodejnem delu za kraljestvo Kristusovo do skrajnih mej človeškega življenja!

Prelepo proslavo 16 letnice papeževega kronanja je priredila v Ljubljani zlasti katol. Akademska zveza. Najlepša točka sporeda je bila: skupno sv. obhajilo. Na svečanem zborovanju je pa bila zunanja manifestacija katoliške vdanosti in zvestobe do svete Cerkve in Kristusovega namestnika na zemlji.

Evharistija je vez ljubezni — »Eucharistia — viculum caritatis«, to je klic, ki naj dvigne katoličane vsega sveta, da bodo ob času mednarodnega kongresa, ki bo v Budimpešti, v

duhu združeni z udeleženci in skupno z njimi zadoščevali Kristusu za vso nečast, ki jo povzroča danes svetovno brezboštvo in protibožnost ruskega sovjetizma. Škofje so tu in tam že naročili, naj velja zadnji dan mednarodnega kongresa, t. j. 29. maj, kot dan svetovnega zadoščevanja božjemu Zveličarju, in naj zato po vseh župnijah verniki v ta namen skupno pristopajo k sv. obhajilu in opravljajo poljubne spravne pobožnosti. Mednarodni kongres v Budimpešti, ki mu je geslo izrek sv. Avgušтина »Evharistija — vez ljubezni«, hoče, naj bi izginil iz vrst narodov toli nesrečni egoizem (samoljubje) in napravil prostor krščanski ljubezni do bližnjega.

V skupnem delu. Za srečno izvršitev mednarodnega Evharističnega kongresa v Budimpešti se vzajemno podpirata cerkvena in državna gosposka. Ta skupnost se ne kaže samo v tehničnem oziru, ampak tudi v duhovni in duševni pripravi na kongres. Prestolno mesto Budimpešta je ukrenilo vse potrebno za olepšavo ulic, za ojačevalce med kongresom, za točno poslovanje pošte, za rediteljstvo. Državnim in drugim nameščencem bo dana prilika, da se bodo mogli kongresnih slovesnosti osebno udeležiti. Tudi bodo zanje oskrbljeni evharistični večeri, ki se bodo pri njih pripravljali za prejem svetih zakramentov. Tako bo pravi verski in evharistični duh prežl

Visokošolci, člani Marijine družbe
na univerzi v Sanghaju na Kitajskem, kamor so prodrli Japonci

vse plasti naroda. Naučno ministrstvo je dovolilo šolam tritedenski odmor, da se bodo šolska poslopja uredila za prenočišča in da se bo učiteljstvo moglo udeleževati pri pripravah na kongres.

Po dveh letih. Francoski časopisi poročajo o čudežnem ozdravljenju redovnice, ki se je zadnji teden julija pripeljala v Lurd s škotskimi romarji. Imela je tri občutne rane, ki so nastale zaradi tuberkuloze: dve na vratu, eno ob strani. Ko sta jo dve škotski postrežnici peljali v kopal, so se rane zadelale. Zdravniška pisarna je označila to nenadno ozdravljenje, ki se je izvršilo tekom par ur, kot čudež prve vrste. Zdravniki so srečno redovnico po ozdravljenju preiskovali dve uri. Po preiskavi je mogla nato zopet zaužiti nekaj trde jedi, dočim se je od januarja dalje hranila samo s tekočinami. Drugi dan je mogla vstati z vozička, ki so jo na njem vozili dve leti.

Romunija za нравstveno obnovo. Prosvetni minister profesor Lupas je poslal vsem cerkvenim poglavarjem pismo z izjavo, da bo nova vlada delala v duhu krščansko-narodnega svetovnega nazora in skrbela, da bo duh krščanskega nauka postal temelj romunske države in da bodo nauki Kristusovi dobili polno veljavo v javnem življenju in mišljenju. Vse krščanske verske družbe bodo dobile podporo. Skupno z narodom se hoče vlada približevati нравstveni obnovi vernih otrok Kristusovih.

Hrvatski zavod sv. Jeronima v Rimu bo dobil zaradi regulacije mestnega dela, kjer ima sedaj svoja poslopja, novo mogočno zgradbo. Da se bo ta zadeva srečno izpeljala, se neumorno prizadeva sedanji rektor dr. Juraj Magjerc, ki vodi zavod v splošno zadovoljnost že celo desetletje. V priznanje zaslug je bil od sv. očeta imenovan za hišnega prelata. V zavodu sv. Jeronima imajo stanovanje in preskrbo hrvatski rojaki-duhovniki, ki nadaljujejo bogoslovne nauke na rimskih visokih šolah.

Dunaj izumira. Meseca marca 1937 je bilo na Dunaju rojenih 871 otrok, in sicer 471 dečkov in 400 deklic; umrlo je pa 2371 oseb (1080 moških in 1257 ženskih). Potemtakem bi se lahko izračunalo, kdaj bo Dunaja konec, če ne bo Bog poprej dvignil svoje roke, ker svet zločinsko posega v njegove naredbe.

Mehika vstaja. Kljub dolgoletnemu preganjanju in kljub temu, da je oznanjevanje božje besede še omejeno, da je javno izvrševanje verskih vaj še ovirano, je nastalo med ljudstvom v Mehiki sila živahno gibanje za obnovitev verskega življenja. Nad 150.000 oseb je krepko na delu pri apostolatu Katol. akcije. V 29 škofijah je bilo lani več ko 3000 župnijskih zborovanj KA. Širše plasti naroda pouču-

jejo lajiški apostoli v verskih in нравstvenih vprašanjih, v zagovorništvu krščanskih načel, v liturgičnih zadevah, v socialnih stvareh. Če bo šlo tako naprej, bodo katoličani v Mehiki spadali med najvzornejše člane katoliške Cerkve.

Ne svetlobna reklama, ampak resna pridiga. Vsako noč vidijo lahko vsi, ki hodijo po glavnih ulicah holandskega vlemesta Amsterdam, v svetlih črkah blesteči napis »Mislite na Boga!«

Dva milijona indijskih poganov prosi za sprejem v katoliško Cerkev. V južnozahodni Indiji živi rod Ezbaras, ki šteje okrog 2 milijona duš; vsi ti prebivalci so sklenili, da se odpovedujejo hinduizmu in da žele postati katoličani. V izjavi pravijo: »S hindu-vero smo nezadovoljni; želimo vero Jezusa Kristusa, ker cenimo življenjsko delo krščanskih misijonarjev in občudujemo krščanska dela ljubezni.«

Pa le ni tako slabo na Francoskem, kakor govore in pišejo, če slišimo, da je bilo v povojni dobi sezidanih na francoskih tleh okrog 4000 novih cerkvá, v pariški nadškofiji 109.

Samo kristjani smejo odslej na Poljskem izdelovati in razpečevati devocionalije (verske znake, svetinje, podobice, moleke, križe i. dr.) — Tako se glasi predlog, ki je bil sprejet v poslanski zbornici na Poljskem. — Judje, ki so s tem udarjeni, se seveda jeze, pa ne bo nič izdalo.

Tiho, a trajno raste in se širi katoliška Cerkev po svetu. Za vladanja sedanjega papeža Pija XI. je bilo ustanovljenih že 105 novih škofij; po misijonskih deželah pa 38 apostolskih vikarijatov.

Želja se mu je spolnila. V Antwerpenu (Belgija) so imeli brezbožneži svojo predstavo. Navzoč je bil tudi komunist Franc Engels, ki je med predstavo kriknil: »Če bi bilo treba izbirati med Bogom in satanom, bi se jaz s kožo in lasmi izročil v roke satanu.«

Ta mož je nato šel v kino. Bil je že vinjen. Nastal je ogenj. Ljudje so bežali. Zgorel je samo eden — in sicer Fr. Engels.

Volkov v ovčji obleki še ni konec in jih nikoli konec ne bo, je zatrdil pariški kardinal Verdier v svoji okrožnici proti gibanju komunistov. Vabilo komunističnih prekucuhov, ki so v službi ruske sovetije, naslovljeno predvsem na katoliške delavske skupine, je tem nevarnejše, ker se dela, kakor da hočejo komunisti z vsemi veroizpovedmi živeti v prijateljstvu. Na Francoskem izdajajo celo časopis z naslovom »Novi svet«, ki ima v podnaslovu označbo »Glasilo krščanskih revolucionarjev«; hkrati se pa ponaša na pročelju s komunističnim znakom (kladivo in srp), ki je okrašen s križem. Res zvita prekanjenost! —

Kako lovijo privrženci ruskega komunizma v svoje mreže, označene s prikupljivim imenom »ljudske fronte«, je dovolj znano. V te »ljudske fronte« vabijo in sprejmejo vse, kar ni krščansko, zlasti pa one, ki z imenom »komunist« ne upajo na dan.

»**Sestre sv. Evharistije.**« Na Češkoslovaškem (Ustje nad Labo) je ustanovljen nov ženski red: kongregacija sester sv. Evharistije. Ustanoviteljica in prva prednica je sorodnica † nadvojvode Franca Ferdinanda (umrl ob atentatu v Sarajevu 28. VI. 1914), grofinja Ada Chotek. V družbi je že 30 sester, povečini iz starega plemstva. Imajo višnjevo obleko, ki se pa loči od svetne le po preprostosti.

Ogrska prestolnica je verskomešano mesto, zato je letošnji Evharistični kongres tem bolj važen. Na Ogrskem je — kakor znano — mnogo protestantov (kalvincev), največ seveda v Budimpešti. Katoličanov je v glavnem mestu 64%, t. j. 644.000. Razdeljeni so na 43 župnij. Dušno pastirstvo oskrbuje 384 svetnih in 542 redovnih duhovnikov. Morda prav navzočnost toliko kalvincev vzpodbuja, da so katoličani v ogrski prestolnici tako agilni in vneti.

Nazaj k materi Cerкви. Na vzhodnem Poljskem v Volinju so prestopili prebivalci cele vasi Strinki v katoliško Cerkev. Ta občina je na meji Rusije in je bila doslej rusko-pravoslavna.

Svetniški procesi. V Rimu je dokončana preiskava o svetništvu bl. Andreja **Bobola**, poljskega mučenca in španskega redovnega brata Salyatore di **Horta**. V procesu glede bl. **Leonardi**, ustanovitelja neke italijanske misijonske družbe iz 17. stoletja, se mora še ugotoviti resničnost čudežev, ki jih predlagatelji navajajo. Povsem soditi se bo slovesnost proglašenja izvršila o binkoštih.

Čudna veroizpoved. Novo vero proglašata tako imenovana »Črna korporacija« v Nemčiji; nazvali bi jo lahko oboževanje države. Takole so jo krstili: »Država je kot življenjska oblika ljudske skupnosti doživeta vera v Boga.« To ne pomeni nič več in nič manj kot oboževanje države in naroda. Namesto osebnega Boga nastopi ljudstvo v vidni obliki kot država.

»Črna korporacija« že piše, da je katoliška Cerkev (pa tudi evangelijska) zapisana propasti, ker ji bodo odtegnili vse državne prispevke in zaplenili vse premoženje.

Berlinski škof je v svojem zadnjem pastirskem pismu zapisal: »Pravi kristjan ne bo mogel nikdar priznati neomejene oblasti (dikta-ture) pred vestjo. Vsak kristjan mora osebne pravice in dolžnosti čuvati.«

To naj pripovedujejo ruski mogotci, ki pravijo, da so ustvarili sovjetski paradiz, koliko milijonov ruskih ljudi zdihuje, medli in

umira v raznih osrednjih taboriščih, kamor jih zganjajo kakor živino. Ruski zdravnik dr. Solonovič, ki je postavljen kot uradnik sovjetov v zbirališčih kaznjencev, zatrjuje, da je takih revežev že okrog 5 milijonov. V koncentracijskem taboru Svir je 67.000 obsojencev; pri prisilnem delu ledenomorskega kanala zmrzuje 285.000 sužnjev; pri zgradbi sibirskes železnice med Bajkalskim jezerom in reko Amur so natrpali 800.000 ljudi za kazen; v taborišču Limitrov ždi 400.000 obsojencev, prav toliko v Kazajnu; v ostalih taboriščih po širni Sibiriji je vseh revežev, ki uživajo »svobodo« in »rajsko srečo« sovjetov, do 2 milijona. Tako je po sodbi gori imenovanega ruskega zdravnika vseh kaznjencev z ženami in otroki vred okrog pet milijonov. V tem številu pa ni zapornikov, ki jih je zadela kazen zaradi navadnih pregreškov.

En milijon dolarjev so darovali katoličani Združenih ameriških držav l. 1936 za DSV (Družba za razširjanje vere). Čudimo se požrtvovalnosti ameriških katoličanov, ko vemo, da kriza tudi tam ni prizanesla in da je število brezposelnih prav znatno. Pri nas se pa mnogokrat izgovarjajo na krizo tudi taki, ki je ne poznajo.

Junaštvo posebne vrste. Na Irskem je 3 milijone 170 tisoč katoličanov, pa so poslali v šolskem letu 1935/36 174 oseb v vnanje misijone, in sicer: 80 duhovnikov, 12 mis. pomočnikov, 82 redovnic. Koliko bi jih morali poslati Slovenci, če bi hoteli posnemati dobre Irce!?

»**Svetli dogodki v našem življenju.**« V svojem pastirskem pismu ob novem letu je škof dr. **Srebrnič** naznanil vernikom škofije na Krku, da bo letos ob 10 letnici prvega Evharističnega kongresa zopet taka škofijska proslava presv. Evharistije, in sicer na praznik Marijinega vnebovzetja. Od takrat so imeli v ondotni škofiji evharistične svečanosti v Omišlju, Dubašnici, Dobrinju, Vrbniku, Aleksandrovem, na otoku Rabu, Pagu i. dr. »Svetli so ti dnevi v našem življenju, polni veličastnih prizorov, polni vere in tihe pobožnosti.« Škof želi, da bi se kongres v Krku izvršil v večjo proslavo Jezusa v presv. oltarnem zakramentu, obenem pa poglobil versko življenje v škofiji.

Dva duhovska veterana je pobrala zima. V nedeljo, dne 16. januarja 1938, je umrl v Št. Vidu pri Vipavi biseromašnik **Matej Rebelj**, v 98 letu starosti. Pokojni je bil najstarejši slovenski duhovnik. Služboval je poprej 53 let v istrskih župnijah in bil pravi duhovni oče svojim vernikom. — Isti dan je v Prečni dovršil tek življenja biseromašnik An-

ton Š m i d o v n i k , star 86 let. Lani je praznoval, dasi slaboten, svojo biserno mašo, pri kateri mu je pridigoval škof dr. Gr. Rožman. Zvestemu delavcu v vinogradu Gospodovem Bog daj večno plačilo!

Bl. Hema Krška. Dne 5. januarja je bil sprejet prefekt kongregacije svetih obredov kardinal Laurenti pri svetem očetu, ki mu je naročil: »Conficiatur decretum approbationis cultus beatae Hemmae Gurcensis, sancte nuncupatae«, t. j.: Naj se napravi dekret, s katerim se priznava češčenje blažene Heme Krške, z istočasno prisodbo naslova »svete«.

Ta odločba je razveseljiva tudi za nas, saj je bila nova svetnica rojena v Pilštajnu na Štajerskem. Na Krki (na Koroškem) je dala postaviti cerkev Matere božje in sezidati dva samostana. Blaženim je pa bila prišteta že leta 1287. Njeno truplo počiva v marmornatem grobu krške kripte na Koroškem.

Novega škofa so dobili v Kotoru. Imenovan je na to mesto Pavel B u t o r a c , doslej srednješolski veroučitelj. Sveto posvečenje je prejel v Splitu, ker je tam med vojno služboval kot katehet.

Ljubljanska škofija. Za župnika v Zagradcu je imenovan Feliks G r č a r , kaplan v Križah. — V pokoj je šel Peter K o p r i v e c , župnik na Breznici, in Andrej Č e s e n j , župnik in zlatomašnik v Podgradu. — V Stopičah je umrl župnik in d. svetnik Fr. Ž i t n i k . Služboval je v Mokronogu, v Ljubljani kot šk. tajnik, nato 20 let kot župnik v Stopičah. Bil je obče spoštovan in priljubljen kot skrben dušni pastir. R. i. p.!

Lavantinska škofija. Za dekane so imenovani gg.: Janez H o r n b ö k , župnik v Mežici; Matija M u n d a , župnik v Dravogradu; Gregorij P o t o k a r , župnik pri Sv. Martinu. Nastavljen je za kaplana v Laporju p. Mansvet K o r e n . O. M. Cap. Za d. svetnika sta imenovana gg.: Ivan J e r i č , dekan v Turnišču, in Jožef K r a n t z , dekan v Tišini.

Za mejami. V Gorici je postal častni kanonik ondotnega kapitlja upokojeni semeniški profesor dr. Andrej P a v l i c a , ki je znan kot žilav delavec na znanstvenem, karitativnem, narodnem in socialnem polju.

Postavljeni so gg.: dr. B. K j a č i č za župnika v Solkanu pri Gorici; Andr. S i m č i č za župnika pri Sv. Križu na Vipavskem; Izidor Z a v a d l o v za župnika v Gor. Polju.

Najmanj privlačna je borba proti alkoholu, pa je tako potrebna in koristna kakor le kaj. Komaj zaplapola ogenj gneva in ogorčenja proti pustošenju, razdiranju in pokončevanju, ki ga povzroča alkohol v verskem, npravstvenem, zdravstvenem in gospodarskem življenju, pa kmalu zopet vse utihne in zamre. Čudno, da ima omama kralja alkohola tako moč! Saj

še vzajemnega odpora proti njemu ni mogoče več spraviti na noge. Ali je ta strup že tako prežehl narodne organizme, da omagujejo in hirajo kakor jetični bolnik, ki komaj še lovi sapo! Kako ogromne milijone žrtvuje vsako leto samo Slovenija kljub revščini in bedi temu molohu, je znano. Enako porazni so podatki, ki smo jih prejeli iz Bosne. Samo v Sarajevu z 80 tisoči prebivalcev so l. 1937 popili 760.000 litrov rakije (žganih pijač), 745.500 litrov vina, 310.000 litrov piva, 6100 litrov likerja in konjaka — v skupni vrednosti 300 milijonov din. Apostoli treznosti — na noge!

IZ POGlavJA O VZGOJI.

V zadregi in v strahu za bodočnost svojih otrok so zlasti dobri starši, saj vidijo, koliko je kvarnih vplivov in nevarnih zgledov med svetom, ki uničujejo vzgojno prizadevanje domače družine. Koliko zla povzroča danes zlasti nepremišljeno urejevano časopisje, koliko slaba knjiga, ki bega v hudo nagnjena srca mladostnikov, da se izneverjajo naukom in vplivom zaskrbljenih staršev. Kdo ne ve, koliko razočaranja doživljajo danes roditelji zlasti ob času, ko pridejo njih otroci v tako imenovano razburkano dobo, v leta dozorevanja! Dokler so otroci majhni, jih starši še mojstrujejo; boje se pa upravičeno onih objestnih let, ko se začne dozorevanje.

Prav z ozirom na to je bila prav srečna misel, da je ljubljanski škof dr. Gr. R o ž m a n v svojem letošnjem pastirskem pismu jasno in točno razložil glavna pravila in zahteve za krščansko odgojo v družini. Vsi starši, kateri imajo dobro voljo in krščansko ljubezen do otrok, se bodo poučeni po presrčnih navodilih svojega višjega pastirja odslej še bolj zavedali velike odgovornosti, ki jo imajo kot roditelji pred Bogom in pred ljudmi. Že to bo koristno. Glavno pa je: Iz škofove okrožnice bodo spoznali da v prvi vrsti odločuje pri vzgoji lep zgled. Ko bi otroci po vseh naših družinah videli krščansko življenje pred seboj upodobljeno v starših in članih družine, bi imeli le izjemne primere nepovoljne vzgoje. Zato bi bilo prav, da bi duhovni pastirji oni odstavek škofovega pisma, ki govori o zgledu, desetkrat ponovili, da bi se ja zapičil v srce prav vsem, katere je Bog obdaril z otroki. Tako-le je rečeno v omenjenem odstavku:

»Besede in nauki ne rode v otroških dušah stalnih uspehov, ako jih ne spremlja zgled staršev in vse domače družine, v kateri so starješi bratje in sestre in posli. Vzgoja v družini je tem uspešnejša, čim lepši in stanovitnejši zgled dajejo otroku predvsem starši, a tudi drugi člani družine. (Besede iz

papeževe okrožnice o vzgoji.) Starši ne storijo vse dolžnosti, če sicer otroke pošiljajo k sv. maši in sv. obhajilu, a sami ne hodijo in otrokom lastnega dobrega zgleda ne dajejo. Starši naj z otroki vred hodijo k sveti maši. In kaj je lepšega od družine, ki skupno poklekne k obhajilni mizi in vsak član nese domov Jezusa v svoji duši!

Jedro vsega zažonetnega vzgojnega vprašanja je zgled krščanskega življenja. Lepo življenje staršev kar samo po sebi potegne za seboj tudi otroke. Seveda je treba tudi previdnosti in pazljivosti, da se doraščajoči otroci zavarujejo pred vplivom slabe sosesčine, tovarišije, nevarne knjige in časopisa. Kjer se odstranja nevarnost, kjer vodi vzgojo vzorno krščansko življenje staršev — saj skoraj ni mogoče, da bi otroci ne ostali dobri.

Tudi belgrajski nadškof dr. J. Ujčić je svojim vernikom poslal te dni pastirski list, ki v njem v preglednih odstavkih razlaga namen in pomen svete zakonske zveze in objasnjuje vzgojne dolžnosti roditeljev v družini. Otrokom pa polaga na srce zavest, da si bodo zaslužili blagoslov božji z ljubeznijo in spoštovanjem do staršev. Končno omenja nadškof, kakšno bodi razmerje med predstojniki in podložniki.

IZ KRALJESTVA SVETE LJUBEZNI

Za dobrotelost nam je odprta pot kamorkoli se obrnemo. Potreba, stiska, pomanjkanje, reva in beda kliče na eni strani, dolžnost skrbeti za sirote, onemogle, betežne in bolne vabi na drugi strani. Telesna dobra dela, združena z duhovnimi deli usmiljenja, so brez dvoma najbolj veljavna in upoštevana pri Bogu in pri ljudeh. To dvojno prednost imajo in dosegaajo vzorno vpeljane sirotišnice. Dobrotelno akcijo za tak zavod na Dolenjskem vodi že dalj časa posebna družba, ki se je obrnila za pomoč tudi na uredništvo »Bogoljubovo«.

Neradi nadlegujemo »Bogoljubovo« družbo s prošnjami. Ne storili bi pa svoje krščanske dolžnosti, ki jo veleva ljubezen do bližnjega, če bi prošnjam, ki prihajajo od raznih strani, docela zaprli vrata. Zato pa iz daljšega dopisa, ki ima namen vzbuditi čim več dobrotnikov za dolenjsko sirotišče, ponatiskujemo vsaj glavne misli:

Doli na Dolenjskem, v prijazni novomeški okolici, je vstalo v življenje novo društvo s plemenitim namenom, postaviti za bedne sirote primeren zavod, zavetišče in vzgajališče. Ime društva: »Združenje bivših učenk šmihelskega zavoda za zgradbo sirotišnice na Dolenjskem«. Skoraj drzna je misel, lotiti

se takega zavoda danes, ko je toliko revščine, toliko nujnih dajatev, ko zbiramo za Baragovo semenišče, ko se vrste pri vratih dan na dan bedniki brez dela, ko trkajo misijonski in stoteri drugi prosilci. Toda društvo, ki ga vodi zgolj ljubezen do bližnjega, nege in vzgoje najbolj potrebnega, se zanaša na pomoč božjo in na podporo dobrih src. Članice in odbornice so večinoma družinske matere, ki skromno, stanu primerno preživljajo svojo družino. Nekatere so uradnice, ki s svojo plačo podpirajo starše in druge domače; zato same ne morejo vsega žrtvovati. Ljubezen do zapuščenih sirot jih je združila. Ta ljubezen jim kaže tudi pota, po katerih upajo priti do vzvišenega cilja. Dolenjska sama je revna. Tam ni kaj prida pričakovati. Zato se pa odbor obrača tudi na veliko »Bogoljubovo« družino, ki zajema duhovno hrano iz telega lepega lista, za pomoč. Odbor prosi zlasti one, ki zmorejo, da bi se kakorkoli pridružili k dobrotnikom nove sirotišnice. Društvo ima tudi redne člane, ki plačajo 100 din, častne člane (1000 din), podporne člane s poljubnim prispevkom.

Predsednica omenjenega društva je gospa Marija Turk, posestnica v Novem mestu. Duhovni vodja je novomeški prošt Karel Čerin; ljubljanski odbor vodi gospa Irma Stupica, lastnica trgovine v Ljubljani. Častna predsednica je soproga dr. Natlačena, bana v Ljubljani. Žilava delavka ljubljanskega odbora je tudi gospa Justina Lavrenčič, Frankopanska ulica 11. Navedeni člani so pooblaščenji sprejemati prispevke v ta namen. Vsak dar se pa lahko pošlje tudi po splošni čekovni položnici z naslovom društva na čekovni račun poštne hranilnice v Ljubljani št. 16.777.

*

Ko smo sprejeli v list to res uvaževanja vredno zadevo, si ne moremo kaj, da bi ne priporočili še druge prošnje, ki je v nekem oziru še bolj važna. Prišla je iz naše diaspore. Župni upravitelj g. Rudolf Mecilošek v Paračinu (Srbija) hoče urediti za ondotne katoličane službo božjo. Zato se je odločil za zidanje katoliškega svetišča. Omenjeni gospod je mlad, navdušen slovenski rojak, ki se žrtvuje za ondotne katoliške naseljence, trka, prosi, išče dobrotnikov, zbira milodare, pa le s slabim uspehom. Pa naj bo še ta zadeva toplo priporočena. Kdor bi se hotel in mogel odzvati s kakšno miloščino, naj jo pošlje kar na njegov naslov. Lahko se pa to stori tudi po splošni položnici z naslovom: Rimo-katoliška cerkvena občina — Paračin, račun poštanske štedionice v Beogradu št. 58.717. Priponimo, da je prošnja prav krepko priporočil belgrajski nadškof dr. Josip Ujčić.

ANEKDOTE

Iz življenja sedanjega papeža Pija XI. L. 1883 je obiskal don Boska sedanji sv. oče kot mlad duhovnik Ahil Ratti. Prav takrat so pa prišli ravnatelji Boskovih zavodov, da bi poročali o delovanju po salezijanskih vzgojevališčih. Povedali so razne razveseljive, pa tudi manj ugodne reči. Ahil je smel vse poslušati. Na obrazu svetnikovem se je razodevala vseskozi le potrpežljivost, milosrčnost in dobrotljivost. Ob koncu se je Ahil hotel opravičiti, ker je bil priporočil in poslal don Bosku nekega dečka, ki je potem iz salezijanskega zavoda ušel, češ, dečko nima pravega talenta. Don Bosko pa je smehljaje rekel: »Kaj še! Deček je prav s tem, da je ušel, pokazal talent. Boste videli, da si bo znal dobro pomagati v življenju.«

Besede svetnikove so se pozneje uresničile.

Zmota. Odlična gospa je prišla nekoč k slovečemu dominikancu p. Monsabre, pa ga je vprašala, če je res tak greh, ako se večkrat opazuje v ogledalu in občuduje svojo lepoto. — Nato je dobila odgovor, ki je najbrž ni zadovoljil: »Greh sicer ni, pač pa zmota.«

Bel kos papirja. V neki kavarni sta se pogovarjala pri samotni mizi dva mlajša obiskovalca o dnevnih dogodkih. Nato vpraša starejši svojega sogosta: »Katere vere pa ste prav za prav?« — Ta mu odgovori: »V tem oziru sem kakor nepopisan bel papir.« Vprašalec se zavzame, vendar se pa takoj zbere in pravi: »Potem pa pazite, da ne bo nepoklicanec, namreč »zlodej« zapisal svojega imena na ta papir in si zagotovil trajne pravice!«

RAZNO

Gibanje za udeležbo pri kongresu se razvija z največjo živahnostjo. Lavantinska škofija pripravlja svoj vlak, ki bo vozil 25. maja zgodaj zjutraj iz Maribora mimo Pragerskega proti Ogrski, in sicer po prihodu ljubljanskega in koroškega vlaka. Polovična vozovnica je dovoljena. Vsa pojasnila so natisnjena na posebnem vabilu. Navodila daje zastopstvo »Putnika« v Mariboru. Iz Avstrije je priglašanih mnogo posebnih vlakov: Z Dunaja bodo vozili trije, po eden iz Linca, Gradca, Salzburga, Inomosta i. dr. Katoliški telovadci in mladci bodo imeli svoj vlak.

Iz Zagreba bo vozil vlak romarje zagrebske nadškofije. — Prevoz potnikov ljubljanske škofije je prevzela zveza za tujski promet v Sloveniji (zastopstvo »Putnika«) sporazumno s škofijskim pooblaščenecem župnikom Hafnerjem iz Moravč.

Ne zavreči! Letniki naših cerkvenih, nabožnih, misijonskih in drugih dobrih listov imajo trajno veljavo. Mnogo je naročnikov,

družin, društev in knjižnic, ki jih dajo vezati in jih shranjajo v zbirkah skupno z drugimi knjižnimi deli. Če pa kdo starejše letnike more pogrešati in jih sam ne spravlja, naj z njimi postreže revnejšim družinam. Tako n. pr. se vsako leto priporoča kapucinska hiša — **Studenti pri Mariboru** — za obrabljene letnike dobrih mesečnikov, da jih potem razdeli med delavske družine, ki jih je v okolju prav mnogo. Tudi ta panoga širjenja dobrega tiska spada med dobra dela KA.

Duhovne vaje v Domu Device Mogočne bodo za dekleta od 12. do 16. marca in od 14. do 18. maja. Pričetek prvi dan ob šestih zvečer, sklep zadnji dan zjutraj. Oskrbnina znaša 100 din. — Prijave sprejema: Predstojništvo Lichtenthurnovega zavoda, Ljubljana, Ambrožev trg 8.

Za dekleta bodo duhovne vaje tudi v domu pri sv. Jožefu v Celju, in sicer od 26. februarja zvečer do 2. marca zjutraj. Vodili jih bodo gg. misijonske družbe.

Ali pomisliš? Vsa narava je čudo božje modrosti, le škoda, da jo premalo opazujemo. Par zgledov: Na posameznih krilih metulja je nanizanih več ko 100.000 luskin, ki se zde kakor prhljaj, pa so krasne, pravilne, nežne ploščice, kar ti pokaže vsak boljši povečevalnik. Na molju sviloprejkje je takih ploščic do 400.000. Vsaka taka luskinica je čudo lepote in popolnosti.

Zdravniki in spoved. Nekatoliški zdravnik neke norišnice je rekel: »Marsikateri mojih varovancev bi ne bil prišel v norišnico, če bi se bil poprej pravočasno v spovednici rešil težke vesti in zadobil zagotovilo, da so mu grehi tudi pri Bogu odpuščeni.«

MARIJINE DRUŽINE

Črnomelj. Že sedem let je tega, odkar opravljamo vsak prvi petek liturgične molitve pri sv. maši. Nekatera dekleta prav rade prihajajo. Ko z mašnikom molimo, dobivamo šele pravo razumevanje, kaj je daritev sv. maše. To je za članice Marijine družbe prav koristno in kar potrebno.

Naš glavni družbeni praznik 8. decembra smo prav slovesno praznovali. Zjutraj po družbeni sv. maši s skupnim sv. obhajilom je bilo sprejetih 24 deklet v Marijino družbo. Nato je bilo v Prosveti skromno okrepčilo, ki so ga pripravile č. s. nemškega viteškega reda, katere so se naselile pri nas že marca 1937. Popoldne ob treh in zvečer ob osmih pa je bil prav lep in primeren oratorij na čast Brezmadežni. Čisti dobiček 500 din smo darovale za Baračovo semenišče. Smo pa tudi članice Mar. družbe osebno nabirale prispevke za Baračovo semenišče in skupno nabrale po župniji 2300 din. — Zaključile smo tako

že 35. leto, odkar je bila ustanovljena naša dekliška Marijina družba. Brezmadežna naj nas podpira in blagoslavlja še zanaprej, da bi mogle veliko dobrega storiti v čast božjo in v prid cele družbe, ki šteje 174 članic.

Šmartno pri Slovenjgradcu. Preteklo leto 1937 je bilo za našo družbo jubilejno leto. Pred 30 leti so se prve kandidatke v naši cerkvi po slovesnem sprejemu uvrstile med izvoljenke Marijine. Od takrat pa leto za letom sprejema Marija nove članice v svoje varstvo. Premno go jih je bilo že obvarovanih nevarnih zablod in grešnega padca.

Po številu nas je sedaj 136. Pri mesečnih shodih vsako prvo nedeljo se utrjujemo za marijansko življenje. Tudi odbor se redno posvetuje vsak mesec. Vsako drugo nedeljo se zberemo pri skupnem sv. obhajilu in popoldne pri molitvi sv. ure. Junija je bila obnovitvena posvetitev družbe sv. Srcu Jezusove-mu. Pri uprizoritvi igre »Graničarji« je sodelovala tudi kongregacija, ker je bil čisti dobiček namenjen za ljudski misijon, ki je bil od 25. julija do 2. avgusta. To so bili dnevi božje milosti za celo nadžupnijo in posebej za našo Marijino družbo.

Kostanjevica. Lep dan je bil za našo dekliško Marijino družbo 8. december — god Brezmadežne. Praznovali smo starostno 35-letnico. Želele smo, da bi se v duhovnih vajah prenovile, a ker to ni bilo mogoče, smo skušale vsaj s tridnevno obnoviti v sebi pravega Marijinega duha. Deset kandidatinj je ta dan stopilo pod Marijin prapor. Popoldne smo imele v dvorani kaj posrečeno prireditev z deklamacijami, prisego Kristusu Kralju in Mariji in poučno igro »Žena s srcem«. Kako smo bile polne veselja in hvaležnosti, da smo v Marijini družbi! Ob tej priliki smo se spomnile tudi naše zaslužne prednice, ki nosi breme odgovornosti z vso skrbnostjo, ljubeznijo in navdušenjem za Marijino družbo že 20 let. Kot majhen znak hvaležnosti smo ji poklonile lep kip Brezmadežne. Lepo je življenje v Marijini družbi! Fantje, kaj pa vi oklevate? Ali vas res ni volja, da bi postali jedrna četa Brezmadežne? Pogum, če ste kaj fantje! Preberite pismo starega slovenskega fantakongreganista iz Rima v drugi številki »Bogoljuba« na ovitku!

Zavestni kongreganist. V dneh od 13. do 16. julija 1937 so imeli mladeniči, člani Marijinih družb v mestu Bello Horizonte (Južna Brazilija) zborovanje. 1500 jih je bilo. Zadnji dan po sv. obhajilu so se razvrstili v sprevod, ki se je vil po glavnih ulicah velikega mesta. Pred škofijsko palačo so se ustavili. Nadškof dr. Cabral jih je navdušeno pozdravil. Končno so pa vsi kakor en mož odgovarjali v zboru na vprašanja svojega nadškofa takole:

»Mladci, kaj ste vi?« »Marijanski sodali«. — »Kaj to pomeni?« »Sinovi, ki smo se posvetili Mariji, da bi zvesteje služili Kristusu. — »Kaj zahtevate?« »Da Kristus vlada.« —

NAŠE SLIKE

Na ovitku te številke vidimo sliko močnega gotske stolnice v Kolinu, kamor so svoje čase tudi Slovenci radi romali. Blizu reke Rene je zrasla v teku stoletij ponosna roža, veličastna katedrala, ki nima vrstnice. V notranjosti najbolj zanimlje svetovno znana stolna podoba v oltarju s platnicami. Na sredi je slika Matere božje z Detetom božjim, katero molijo sveti Trije kralji. Podoba je slikana l. 1426. Pravi oltar sv. Treh kraljev je pa v stranski kapeli, kjer se nahaja tudi njih relikviarij (shramba za svetinje). Svete ostanke je po ustnem izročilu pokopala sveta Helena, mati cesarja Konstantina, v Carigradu. Od tam so jih prenesli l. 324 v Milan, l. 1164 pa v Kolin. Napravili so zanje dragoceno omaro, ki jo štejejo med prve umetnine srednjega veka. Po dolgem in širokem so vanjo vdeleni dragulji, ki njeno vrednost še povišujejo.

Slovenski romarji, ki so se svoj čas podajali na tako daljno pot, v »Kelmorajn« k svetim Treh kraljem, so seveda obiskali tudi druga mesta, zlasti še Aachen, kjer so ljubljanski in kranjski meščani ustanovili celo poseben oltar, posvečen slovanskima blagovestnikoma: sv. Cirilu in Metodu, in l. 1496 tudi beneficij za slovenskega duhovnika.

Romanja so se začela v letih »črne kuže« (1348—1349), in ponavljala vsakih sedem let. Končno jih je pa prepovedala dunajska vlada l. 1775.

ODGOVORI

T. G. v H.: Ne vemo, če je Vaše vprašanje resno in iskreno, in če ni stavljeno le iz hudomušne radovednosti. Vsak spovednik Vam bo jasno in brez oklevanja povedal, kako in kaj, če boste pravilno opisali svoje razmere in bližnjo grešno priložnost, ki se vanjo zapletate. Vaše stanje je kar točno označil znani zdravniški svetovalec v »Slovincu«, ki je dne 24. oktobra 1937 zapisal to-le krepko pa resnično sodbo:

»Ljubimkanje je zelo nevarna zadeva, bolj nevarna kakor igranje z ognjem, ki je že v pregovoru, da se z njim opeče vsakdo, gotovo pa vsaka mladenka in tudi zaročenka... Življenje na predmestju je negotovo in vznemirljivo... Odločno je treba obustaviti takšno lahkoverno tratenje življenjskih vrednot; ne dati se begati po publicah, ki jih koti strast, ne pa pamet.« — (Podčrtal urednik.)

PROŠNJE IN ZAHVALE

Neimenovana oseba se zahvaljuje Mariji Pom. na Brezjah, sv. Tereziji D. J., dušam v vicah, škofu Slomškemu za dvakratno očitno pomoč za smrt

bolnemu otroku. — T. P. Sr. se zahvaljuje Brezmadežni, † škofu Slomšku in sv. Tereziji D. J. za uslišano prošnjo. — S. M. prosi pomoč v težkem življenju in srčnih bolečinah sv. Antona Pad., Marijo Pomočnico, sv. Janeza Ev. in sv. Janeza Krstn., služabnico božjo M. T. Ledohovsko za spreobrnjenje neke osebe. — M. R. se priporoča služ. b. M. T. Ledohovski za zdravje svojih otrok. — A. B. priporoča sv. Antonu Pad., dušam v v., † škofu Slomšku in Jegliču, služ. b. Tereziji Ledohovski spreobrnjenje svojega sina in spoznanje resnice, za srečen izpit, in svojega moža za milost spreobrnjenja. — Mar. družbeniki B. J. in D. J. v P. se priporočata imenu Jezusovemu in Mar., sv. Jožefu, sv. Antonu Pad., sv. Judu Tad. za zdravje in druge dobre namene. Priporočata se tudi B. bralcem v tople molitev. — V molitev se priporoča † Peter Bizjak, ki je umrl v Clevelandu. Pokojni rojak, ki je bil zvest svoji domovini, je srčno želel, da bi mogel priti še enkrat na Šmarno goro k Mariji, pa mu ni bilo dano. — Brezmadežni Materi božji in služabniku božjemu † škofu Slomšku se zahvaljuje za pomoč v veliki stiski Marijin otrok M. P.

DOBRE KNJIGE

»Po Mariji k Jezusu!« To marijansko geslo je sprejel pisatelj letošnjih šmarnic za vodilo dnevnemu branju. Opravičeno je z lepo in koristno vsebino. Za 80 letnico prikazovanj brezmadežne Device v Lurdu je pisatelj J. M. Seigerschmied opisal v odstavih za vsak dan meseca maja ne le kratko zgodovino lurskih dogodkov, marveč v zvezi s čudežnimi ozdravljenji razjasnjuje tudi globlji pomen in namen lurske božje poti, ki jo je božja previdnost vpeljala v prvi vrsti za dušno ozdravljenje zemljanov prav v smislu gesla »Po Mariji k Jezusu!«

Te šmarnice so res v polnem obsegu marijanske.

Cena samo 18 din in pošta. Naroča se v »Jugoslovanski knjigarni« v Ljubljani.

Začeti je treba! Tak naslov so dali knjižici, spisani ob tretji obletnici KA za dekleta v Ljubljani. Zbral F. V. Izvod 8 din. Dobi se v tajništvu KA za dekleta, Masarykova c. 21.

Kdor še ni prodril v bistvo KA in nima še jasnih pojmov o potrebi in namenu te ustanove, naj prebere omenjeno knjižico, pa se prepriča tudi o tem, kako začeti s KA, kje se ukreše vnema zanj, kaj se je doslej v tem okolju že doseglo.

Nedeljsko branje. Dr. Egidij. 7. snopič. Pouk, zgodovina, legende. Cena 4 lire. Dobi se v Jugoslovanski knjigarni. (Str. 349—565.)

To duhovno branje je prepleteno z zgledi, s krščanskim naukom, z dogodki iz življenja svetnikov in je naslonjeno na svetopisemsko berila 9.—12. pobinkošne nedelje in na vnebovzetje Mar. Device. Poudarka je vredno poučevanje o popolni ljubezni in popolnem kesanju za primer smrtni nesreče, ko se človek ne more spovedati, pa bi se rad. Marsikdo je, ki ne ve, da je popolno kesanje v takem primeru rešilo za dušo. — Lep je tudi pouk o rožnem vencu; pisatelj dokazuje z lurskim prikazovanjem Marije, ki je imela molek v roki, da je rožni venec ustanova Marijina in Mariji ljuba molitev. Mnogo je v knjigi podatkov o Lurdu, o sv. Bernardki in njenem življenju.

Mohorjeve: 1. Bolgarske novele. Izbral in prevedel Tone Potokar. Založila Mohorjeva družba kot 96. zvezek svoje knjižnice. 1937.

K zbirki rednih knjig oskrbi družba vsako leto še nekaj namečka za doplačilo. Med tem dodatkom je knjiga »Bolgarskih novel« (kratkih pove-

stic) od raznih pisateljev. Zbirka bo zanimala slovtvenike in vse, ki se hočejo seznaniti s spisi slovanskih narodov. Za splošno branje ali za mlajše je ta zbirka novel manj prikladna. V prevodu se čuti deloma neka trdota in nedomačnost. V ta naš predelek, ki ima naslov »Dobre knjige« — bi teh »novel« skoraj ne smeli sprejeti.

2. Poljske novele. Izbral in prevedel Fr. Vodnik. Založba Mohorjeve dr. v Celju. 1937.

Tudi te povestice imajo svoje krajevno obeležje. Bralec se nekam težje uživi vanje. Privlačnega na njih ni kaj prida. Tudi vzgojnega bolj malo. Jezikovno je pa prevajalec vso snov spretno prenesel na domača tla.

3. Čudovita pravljica o Vidu in labodu — bellem ptiču. Spisal Bogomir Magajna, z risbami opremil Maksim Sedej. — Kot 95. zvezek Moh. knjižnice bo ta pravljica povest zanimala marsikoga izmed mladostnih bralcev.

4. Krompir. Ing. R. Sturm pravi v predgovoru o tej knjigi: Namen ji je opozoriti našega kmetovalca na važnost krompirja v domačem gospodarstvu, na pravilno pridelovanje, na odbiro in shranjenje, na škodljivce itd. Knjiga ima mnogo slik.

5. Ptički brez gnezda. Fr. Milčinski. M. knjižnice 98 zvezek. 1937. Med knjigami za doplačilo je tudi ta povest (II. izdaja), ki jo je kritika že v prvi izdaji kar najtopleje pozdravila. Nova izdaja ima tudi slike. † Milčinski, ki zna kot izboren poznavalec ljudske duše in bot bister opazovalec družinskega življenja po naših domovih zdrave nauke za pametno vzgojo zaviti v pikre, ostre, smešne, šaljive in žgoče opazke, je izbral v tej povesti cele kope raznih prizorov, dogodkov in prilik, ki je v njih hotel dokazati, kako usodne napake delajo nekateri starši pri odgoji svojih otrok in kako jih sami vodijo v razne nevarnosti za pohujšanje, pa jih nemalokrat tudi v svoji slepoti ali slepi ljubezni ali pa v nepoznanju vzgojnih pravil kar sami pohušujejo ali z besedo, ali slabim zgledom in z napeljevanjem v zlo. — Zabavno berivo je obenem poučno in koristno zlasti za površne starše.

Na ogled smo dobili mladinski almanah »Runolist« (250 str.) za l. 1938. Prejšnja leta je »Runolist« izhajal kot koledar. Letos pa so mu dali naslov »Almanah« — zakladnica vsakovrstnih zanimivosti, poučnih, zabavnih in resnih — v prvi vrsti za mladino. Cena bogato s slikami prepreženi knjigi je samo 8 din. Naklada Glasnika Srca Isusova, Zagreb, I/147, Palmotičeva 33.

Ženitvena ponudba. Snubec se oglasi pri bogati dami v mestu in pravi, da bi jo bil voljan vzeti v zakon. Ta mu pa pravi: »Najprej mi morate obljubiti, da se odpoveste tobaku.« Snubec brez ugovora obljubi. »Potem mi morate dati besedo, da ne pojedete več v nobeno gostilno, ampak da boste zvečer vedno doma.« »Bom« — je pritrdil zakonski kandidat. »Dalje se morate zavezati, da ključa od hišnih vrat ne boste nikoli s seboj nosili.« Tudi temu predlogu ženin priklama. »Končno zahtevam, da sprejmete mojo teto v skupno stanovanje.« Nič ni ugovarjal, marveč soglašal. Končno pa odvrne bogatinka: »Zelo mi je žal. Take 'cape' pač ne maram imeti za moža.« — Spoznala je, da gre »pohlevnemu« snubcu samo za denar in da bi bil kot zakonec vsako obljubo prav tako snedel, kakor jo je z lahkoto dal.

VSEBINA: Članki: Ali moreta komunizem in krščanstvo sodelovati? (J. Šimenc.) — Kaj menite: 3. Za postni čas. (J. Langerholz.) — Strpnost — nestrpnost. (A. Č.) — Primskovski gospod. (J. Sašelj.) — Kaj pa zdaj? (J. Kalan.) — Listek: Skrivnostni klobuk. (H. Frenken — J. Moder.) — Pesnitve. Fr. Neubauer: Skrivnost oznanjenja, Sv. Jožefu, na Oljski gori. — Gr. Mali: Pozdravljena, Kalvarija. — Iz življenja Cerkev: Po svetu po domovini. Mar. družine. — Iz kraljestva svete ljubzni. — Iz poglavja o vzgoji. — Razno. Anekdote. Dobre knjige. — Devet slik v bakrotisku. Na ovitku: Katedrala v Kolinu.

Cena »Bogoljubu«: na umetniškem papirju 30 Din, na navadnem 20 Din; v Avstriji 3 Š, v Italiji 10 Lir. v Čehoslovaški 15 Kč, v Franciji 12 Fr., v Ameriki 050 Dol. letno. — Izhaja mesečno.

Spisi, dopisi, slike se pošiljajo uredništvu »Bogoljubu« (Ljubljana) do 5. vsakega meseca. — Vse drugo se naslovi: Uprava »Bogoljubu« v Ljubljani.

Koledar apostolstva molitve za marec 1938.

Glavni mesečni namen, blagoslovljen po sv. očetu Piju XL: | Misijonski mesečni namen, blagoslovljen po sv. očetu: Javno priznavanje Boga. | Duhovniški naraščaj na Kitajskem

Mesečni zavetnik: Sv. Kungunda, cesarica (3.).

Dnevi	Godovi	Posebni dnevni nameni	Vedno češčenje sv. Rešnjega Telesa	
			Ljubljanska škofija	Lavantinska škofija
1	Torek	Past. Albin, škof	Šmarjeta	Buče
2	Sreda	† P e p e l n i c a	Škaručna	Polje pri Podčetrtku
3	Četrtek	Kunigunda, ces.	Št. Jošt nad Vrhniko	Zagorje
4	Petek	Kazimir, spozn.	Krško	Prevorje
5	Sobota	Friderik, spozn.	Toplice	Hoče
6	Nedelja	1. post. Perpet., m.	Senčur pri Kranju	Hoče
7	Poned.	Tomaž Akv., e. uč.	Škaručna	Cirkovec
8	Torek	Janez od Boga, sp.	Kandija, usm. bratje	"
9	Sreda	† Franč. Rim.	Javorje nad Loko	Črna gora
10	Četrtek	40 mučencev	Selca nad Loko	"
11	Petek	† Sofronij, šk.	Oailnica	Št. Janž na Dr. polju
12	Sobota	Gregor Vel.	Sv. Gregor	"
13	Nedelja	2. post. Rozina, vd.	Sv. Križ nad Jesen.	Št. Lovrenc na Dr. p.
14	Poned.	Matlida, kraljica	Ljubljana, Jožečiče	"
15	Torek	Klemen, spozn.	Radeče, Mar. dver	Slivnica
16	Sreda	Hilarij, muč.	Radeče	"
17	Četrtek	Jedert, devica	Vel. Poljane	Fram
18	Petek	Ciril Jer., šk., e. uč.	Stari trg ob Kolpi	"
19	Sobota	Jožef, rednik Jez.	Ljubljana, jezuiti	Prevalje
20	Nedelja	3. post. Feliks, m.	Suhor	Prevalje
21	Poned.	Benedikt, opat	Stranje	Braslovče
22	Torek	Katarina Gen., d.	Stična	"
23	Sreda	Viktorijan, muč.	Kresnice	Vransko
24	Četrtek	Gabriel, nadang.	Tržič	"
25	Petek	O z n a n. D. M.	Ljublj. frančiškani	Sv. Pavel pri Preb.
26	Sobota	Emanuel, muč.	Vel. Tolina	"
27	Nedelja	4. post. Jan. Dam.	Št. Rupert	Sv. Martin ob Paki
28	Poned.	Jan. Kapistr., sp.	Leskovec	"
29	Torek	Ciril, mučenec	Izlake	Sv. Jurij pod Tab.
30	Sreda	Janez Klimak, op.	Hinje	"
31	Četrtek	Gvidon, opat	Velesovo	Sv. Andraž n. Polz.

Odpustki za marec 1938.

2. Sreda, prva v m. P. o. vsem, ki opravijo kake nabožne vaje n. č. sv. Jožefu, prejmejo sv. obh. in molijo p. n. sv. o.

3. Četrtek, prvi v m. P. o. čl. br. sv. R. T. v br. e.; če te brez velike težave ne morejo obiskati, pa v žup. e.

4. Petek, prvi v m. P. o.: 1. vsem, ki nekoliko premišlujejo dobrotljivost sv. S. J. in prejmejo spravno sv. obh.; 2. čl. br. sv. S. J.; 3. čl. br. sv. R. T. kakor večeraj.

5. Sobota, prva v m. Sv. Janez Jožef. P. o.: 1. vsem, ki opravijo kake nabožne vaje na č. Brezmažežni, da zastdujejo za njej storjena razžaljenja in molijo p. n. sv. o.; 2. istim kakor 9. dan.

6. Nedelja, prva v m. Sv. Koleta. Čl. r. v. br. trije p. o.: 1. če v br. e. molijo p. n. sv. o.; 2. če so pri mesečni procesiji; 3. če v br. e. nekaj časa molijo pred izp. sv. R. T. — P. o.: 1. onim, ki nosijo višnjevi škapulir; 2. čl. br. sv. S. J.; 3. istim kakor 9. dan.

9. Sreda. Sv. Katarina Bol. P. o. vsem vernikom v cerkvah treh redov sv. Frančiška; tretjerednikom tudi v žup. e., kjer ni redovne.

12. Sobota. Sv. Gregorij. P. o. čl. br. sv. S. J. v. br. e.

19. Sobota. Sv. Jožef. P. o.: 1. čl. br. sv. R. T. kakor 3. dan; 2. čl. br. sv. S. J. v. br. e.; če te ne morejo obiskati, jim more spovednik naložiti kako drugo dobro delo; 3. čl. »Dejanja sv. Detinstvas, če molijo za njega razširjenje; 4. čl. škap. br. karm. M. b. v. br. ali žup. e.; 5. onim, ki nosijo višnjevi škapulir; 6. čl. br. sv. S. Mar.; 7. čl. družbe kršč. družin; 8. čl. br. sv. Družine; 9. čl. br. za duše v v.; 10. istim kakor 9. dan. — V. o.

22. Torek. Sv. Benvenut. P. o. istim kakor 9. dan.

25. Petek. Marij. oznanjenje. P. o.: 1. čl. br. sv. R. T. kakor 3. dan; 2. čl. br. sv. S. J. kakor 19. dan; 3. čl. br. N. Lj. G. v. br. e.; 4. čl. Mar. družbe; 5. čl. br. karm. M. b. v. br. ali žup. e.; 6. čl. br. preč. S. Mar.; 7. onim, ki nosijo višnjevi škap.; 8. čl. družbe kršč. družin; 9. čl. br. za duše v v.; 10. čl. r. v. br.; 11. čl. br. sv. Duha danes ali v osmini v. br. ali žup. e.; 12. istim kakor 9. dan. — V. o.

27. Nedelja, zadnja v m. P. o. vsem, ki vsaj trikrat na teden skupno odmoliijo sv. r. v.

28. Ponedeljek. Sv. Janez Kapistran. P. o. istim kakor 9. dan.

Velika kongresna knjiga.

Velika kongresna knjiga o II. evharističnem kongresu v Ljubljani bo letos zopet aktualna, ko se bo maja vršil v naši bližini, v Budimpešti, svetovni evharistični kongres. Knjiga pa ima tudi sicer trajno vrednost zaradi ogromnega števila govorov in predavanj, ki nudijo mnogo gradiva za vsakovrstna predavanja. Misijonska tiskarna ima v zalogi še 75 izvodov, ki jih nudi po zelo znižani ceni: V celem platnu stane 80.— din, luksuzna izdaja z vezavo v usnju in z zlato obrezo pa 100 din. Opozarjamo, da imamo v resnici samo še teh 75 izvodov. Kdor torej hoče imeti knjigo, naj jo takoj naroči.

Slovenski dom

je naš ceneni popoldnevnik. Izhaja vsak delavnik ob 12 in stane mesečno samo Din 12'—.

Podaljšaj si življenje!

Zivljenje moramo podaljšati, bolečine preprečiti, bolezni ozdraviti, slabotne ojačiti, nestalne moramo učvrstiti, in nesrečne napraviti srečne!

Kaj je vzrok vsake bolezni?

Oslabljenje živcev, potrlost, izguba dobrih prijateljev ali svojih bližnjih, razočaranje strah pred boleznijo, slab način življenja in mnogo drugih razlogov

Zadovoljstvo

je najboljši zdravnik! So poti, ki Te morejo dovesti do dobrega razpoloženja, oživiti Tvoj značaj, napolniti Te z novim upanjem; ta pot je pa opisana v razpravi, ki jo že more vsakdo, ki jo zabava, dobiti takoj in

povsem brezplačno!

V tej mali priročni knjižici je raztolmačeno, kako morete v kratkem času in brez ovire med delom ojačiti živce in mišice, odpraviti slabo razpoloženje, trudnost, raztresenost, oslabiljenje spomina, nerazpoloženje za delo in nebroj drugih bolečnih pojavov. Zahtevajte to razpravo, ki Vam bo nudila mnogo prijetnih ur.

Poštno zbirališče

ERNST PASTERNAK,
Berlin SO,

Michaelkirchplatz 13. Abt. 89.

Ljubljana
Komenskega ul. 4
Telefon št. 3623

Dr. Franc Dergane
šef-prim.kir.odd.v.p.
Ordinira: 11.—1.

LJUDSKA POSOJILNICA v Ljubljani

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Miklošičeva cesta št. 6
v lastni palači

obrestuje hranilne vloge najugodneje.

Novo in stare vloge, ki so v celoti vsak čas razpoložljive,
obrestuje po 4%, proti odpovedi do 5%

HERSAN ČAJ

DELUJE dobro pri obolenju želodca, jeter in ledvic.
POMAGA pri arteriosklerozi in hemoroidih.
POLAJŠUJE muke in bolečine pri revmatizmu in protinu.
UBLAŽUJE bolečine pri mesečnem perilu in meni.
ODSTRANJUJE motnje pri debelenju in napravi vitko.

Dobiva se v vseh lekarnah.

Reg. S. br. 12.830/333

Danes potrebujete

**gumeno obutev
in tople nogavice!**

35:-

46347-609

Za delo v hiši in na dvorišču ti topli čevlji iz močnega črnega sukna z gumijevim podplatom.

5:-

Vsak praktičen človek kupuje nogavice >RADISA<. — Trpežne. — Elastične. — Cene.

6:-

Močne in tople nogavice iz bombaža za dom in na trg.

39:-

38235-611

Ženski nizki čevlji iz lakaste gume s pojačenimi špicami Vam bodo dobro služili v dežju in blatu.

7:-

Močne bombažaste nogavice, ki varujejo zdravje in žep. Češljane za isto ceno.

69:-

8925-688 5

Najbolj praktični in najbolj močni nizki čevlji za gospodinje, ki imajo vsak čas opraviti izven hiše. Izdelani so iz močnega boksa z elastičnim, nepremočljivim podplatom.

49:-

0707-68801

Močne in trpežne opanke iz močnega usnja z neporušnim zavahanim gumijevim podplatom, ki ne prepušča vlage. Najboljša obutev za poljedelca ob vsaki priliki. Žebliji na podplatu ne rjave.

89:-

4767-68802

Čevlji za delavce in poljedelce iz mastne kravine z nepremočljivim gumijevim podplatom. Široka oblika teh čevljev Vam omogoča lahko in udobno hojo.

99:-

97977-676

Guma je edina snov za obutev, ki ne prepušča vode. Našega poljedelca, delavca v kanalih, na zgradbah, pri namakanju prediva, v gozdu, na cesti itd. si niti misliti ne moremo brez teh čevljev.

Rata